

Raziskava o podpornem okolju za razvoj podjetništva in nevladništva mladih

Poročilo o raziskavi

Projekt Model M 2014

Karierno usposabljanje in podjetništvo za mlade

Maribor, november 2014

VSEBINA

1	O PROJEKTU	6
2	NAMEN, CILJI IN METODOLOGIJA RAZISKAVE	7
2.1	Namen raziskave.....	7
2.2	Cilji raziskave	7
2.3	Metodologija raziskave.....	7
3	SPLOŠNI PODATKI O SODELUJOČIH V ANKETI	9
3.1	Karakteristike anketirancev	9
3.1.1	Struktura vzorca glede na spol	9
3.1.2	Struktura vzorca glede na stopnjo dokončane izobrazbe	10
3.1.3	Struktura vzorca glede na starostne skupine	10
3.1.4	Struktura vzorca glede na Mestno občino bivanja	11
3.1.5	Struktura vzorca glede na zaposlitveni status.....	12
3.1.6	Struktura vzorca glede na povprečni mesečni dohodek	13
3.1.7	Struktura vzorca glede na to, kje anketiranci stanujejo ("bivanjski status")	14
3.1.8	Struktura vzorca glede na vključenost v projekt Model M	15
4	ZADOVOLJSTVO S PROGRAMOM USPOSABLJANJA V OKVIRU PROJEKTA MODEL M	17
4.1	Ocenitev programa usposabljanja.....	17
4.2	Mnenje o programu usposabljanja.....	18
4.3	Priporočilo programa usposabljanja drugim mladim brezposelnim.....	19
4.4	Predlogi za nadgradnjo programa.....	20
4.5	Dodatne vsebine v programu usposabljanja	21
4.6	Dodatni predavatelji	22
4.7	Prostor.....	23
4.8	Predlog za uvedbo 2. letnika usposabljanja.....	23
4.9	Mnenje o dodatnem usposabljanju	24
4.10	Predlogi za razvoj podjetništva in nevladništva v mestu.....	25
5	IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE ZA PODJETNIŠTVO IN NEVLADNIŠTVO V MESTU	26
5.1	Mnenja o usposabljanju	26
5.2	Predlogi za izboljšanje trenutnega stanja izobraževanja	27
5.3	Sektor zaposlitve.....	28
5.4	Oblike zaposlitve	29
5.5	Mnenje o samozaposlitvi	29

6	ZAPOSLOVANJE IN PODJETNIŠTVO, NEVLADNIŠTVO MLADIH.....	31
6.1	Ustanovitev lastnega podjetja ali neprofitne organizacije.....	31
6.2	Strinjanje s trditvami o mestni občini.....	34
6.3	Ukrepi za olajšanje zaposlovanja	37
7	SKLEPNE UGOTOVITVE, PREDLOGI, SMERNICE	39
8	PRILOGE	42

Kazalo tabel

Tabela 1: Struktura vzorca glede na starost.....	11
Tabela 2: Struktura vzorca glede na Mestno občino bivanja	11
Tabela 3: Struktura vzorca glede na zaposlitveni status.....	12
Tabela 4: Struktura vzorca glede na povprečni mesečni dohodek	13
Tabela 5: Struktura vzorca glede na "bivanjski status"	14
Tabela 6: Struktura vzorca glede na vključenost v projekt Model M	15
Tabela 7: Predlogi za nadgradnjo programa usposabljanja.....	20
Tabela 8: Predlagane dodatne vsebine	21
Tabela 9: Predlagani predavatelji	22
Tabela 10: Ocena prostora izvajanja usposabljanja	23
Tabela 11: Predlagana uvedba 2. letnika izvajanja programa	23
Tabela 12: Predlogi za nadaljevanje programa usposabljanja.....	24
Tabela 13: Predlogi za razvoj podjetništva in nevladništva	25
Tabela 14: Predlogi za izboljšanje trenutnega stanja	27
Tabela 15: Želje za zaposlitev	28
Tabela 16: Oblike zaposlitve.....	29
Tabela 17: Ukrepi za olajšanje zaposlovanja	37

Kazalo grafov

Graf 1: Struktura vzorca glede na spol.....	9
Graf 2: Struktura vzorca glede na stopnjo dokončane izobrazbe.....	10
Graf 3: Struktura vzorca glede na starostno skupino	11
Graf 4: Struktura vzorca glede na Mestno občino bivanja.....	12
Graf 5: Struktura vzorca glede na zaposlitveni status	13
Graf 6: Struktura vzorca glede na povprečni mesečni dohodek.....	14
Graf 7: Struktura vzorca glede na "bivanjski status"	15
Graf 8: Struktura vzorca glede na vključenost v projekt Model M.....	16
Graf 9: Zadovoljstvo s posameznimi sestavinami usposabljanja v okviru Projekta M.....	18
Graf 10: Mnenje sodelujočih – prednosti usposabljanja.	19
Graf 11: Priporočilo programa usposabljanja mladim brezposelnim.....	20
Graf 12: Predlogi za nadgradnjo programa usposabljanja	21
Graf 13: Predlagana uvedba 2. letnika izvajanja programa.....	24
Graf 14: Ocenitev postavk.....	26
Graf 15: Želje za zaposlitev.....	28
Graf 16: Oblike zaposlitev	29
Graf 17: Prednosti in pomanjkljivosti samozaposlitve	30
Graf 18: Strinjanje s trditvami o ustanovitvah novih pravnih subjektov	31
Graf 21: Pomoč pri birokratskih postopkih.....	33
Graf 22: Ugodni finančni pogoji za zagon podjetja, nevladne organizacije	33
Graf 23: Dovolj neprofitnih prostorskih možnosti	34
Graf 24: Strinjanje s trditvami o občini v kateri anketiranci prebivajo.....	35
Graf 25: Razvitost podpornega okolja za razvoj podjetništva in nevladništva v mestu	36
Graf 26: Delodajalci nudijo ustrezne razpise za zaposlitev	37

1 O PROJEKTU

Inštitut za razvoj družbene odgovornosti (IRDO) in Univerza v Mariboru (UM) sta se v maju 2014 prijavila na Javni razpis za sofinanciranje mladinskih dejavnosti v Mestni občini Maribor za leto 2014, ki ga je objavila Mestna občina Maribor, ter uspešno pridobila projekt v okviru sofinanciranja nadgradnje programov Evropske prestolnice mladih za leto 2014 z naslovom Model M 2014 – Karierno usposabljanje in podjetništvo za mlade (Poletno jesenska šola).

Osrednji del projekta je predstavljala izvedba programa izobraževanja in usposabljanja mladih (poletno-jesenske šole) s ciljem povečati zaposljivost in zaposlenost mladih, boljšega prepoznavanja lastnih sposobnosti in potencialov, krepite kompetenc mladih za podjetniško razmišljanje in delovanje, znanj in veščin za ustanavljanje in delovanje lastnega podjetja, ustanavljanje in delovanje neprofitne organizacije in veščin aktivnega iskanja zaposlitve na trgu. Program usposabljanja je bil prepleten z aktivnostmi motiviranja udeležencev programa za najboljše podjetniški, nevladniški in karierni načrt. V okviru projekta se je prav tako izvedla manjša raziskava med udeleženci programa usposabljanja v letih 2013 in 2014 o zadovoljstvu s programom in predlogih za razvoj mesta v smislu razvoja mladinskega podjetništva in nevladništva, katere izsledke predstavljamo v tem poročilu.

2 NAMEN, CILJI IN METODOLOGIJA RAZISKAVE

2.1 Namen raziskave

Namen raziskave je med udeleženci programa usposabljanja v letih 2013 in 2014 ugotoviti stopnjo njihovega zadovoljstva z izvedenim programom, predloge za spremembe ali izboljšave programa ter interes po nadaljevanju in nadgraditvi programa usposabljanja. Namen drugega dela raziskave je ugotoviti, kako mladi prepoznajo in ocenjujejo trenutno stanje v mestu, predloge za izboljšanje stanja ter njihovo razvojno vizijo na področju razvoja mladinskega podjetništva in nevladništva.

2.2 Cilji raziskave

Cilji raziskave, ki se hkrati odražajo v strukturi vprašanj anketnega vprašalnika, so bili naslednji:

- ugotoviti zadovoljstvo udeležencev programa usposabljanja v letih 2013 in 2014 z elementi izvedbe samega programa, kot so ocena programa v celoti, študijskega gradiva, predavateljev, obsežnosti programa (število ur), ustreznosti prostora, zadostnosti vključenosti strokovnjakov iz prakse v izvedbo programa ter uporabnosti pridobljenih znanj in kompetenc ter mreženja;
- ugotoviti mnenje in interes anketiranih oseb o možnostih nadaljevanja in nadgradnje programa izobraževanja (izvedba 2. letnika);
- ugotoviti mnenje mladih v mestnih občinah Maribor in Ptuj ter širše o ponudbi in kakovosti formalnega in neformalnega izobraževanja v regiji ter predloge za izboljšanje zaznanega stanja;
- ugotoviti odnos mladih do podjetništva in nevladništva, njihovo mnenje o stanju le-teh ter pridobiti predloge za izboljšanje.

2.3 Metodologija raziskave

Za pridobitev mnenj in stališč v raziskavi smo uporabili metodo spletnega anketiranja, za analizo spletne ankete pa smo uporabili komparativno in deskriptivno metodo.

K izpolnjevanju spletne ankete so bili povabljeni mladi, udeleženci programov usposabljanja v okviru projekta Model M ter drugi mladi prebivalci Mestne občine Maribor, Mestne občine

Ptuj ter širše okolice. Anketo so anketiranci izpolnjevali v obdobju od 7. 11. 2014 do 15. 11. 2014. Udeležencem programov usposabljanja v okviru projekta Model M je bila povezava do spletne ankete poslana na njihove elektronske naslove. Za vse ostale potencialne (slučajne) anketirance, ki se niso udeležili programov usposabljanja v okviru projekta Model M, je bila spletna povezava do ankete objavljena na spletni strani Kariernega centra Univerze v Mariboru.

Po poteku roka za izpolnjevanje ankete smo ugotovili, da je anketo odprlo 90 potencialnih anketirancev, ustrezno izpolnjenih anket za analizo pa je bilo 56. Pri sestavljanju ankete smo se odločili, da nobeno izmed vprašanj ne bo obvezno in tako omogočili anketirancem, da nadaljujejo izpolnjevanje ankete tudi, če na katerega od vprašanj niso želeli odgovoriti.

V analizah posameznih sklopov smo uporabili le tiste podatke, ki so bili za konkreten sklop popolni, zato se v poročilih razlikuje vsota vseh odgovorov.

Analiziranje podatkov je potekalo s pomočjo orodja za statistično obdelavo podatkov SPSS 22.

3 SPLOŠNI PODATKI O SODELUJOČIH V ANKETI

3.1 Karakteristike anketirancev

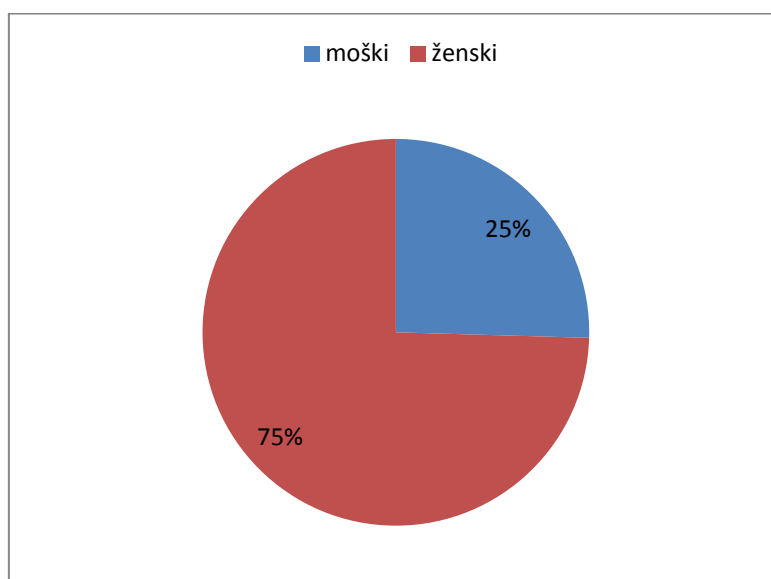
V tem poglavju bomo predstavili tiste lastnosti anketirancev, ki se ne spreminjajo in predstavljajo v analizah neodvisne spremenljivke. V to poročilo vključujemo:

- spol,
- stopnjo dokončane izobrazbe,
- starost,
- mestna občina bivanja,
- zaposlitveni status,
- povprečni mesečni dohodek,
- »bivanjski status« in
- vključenost v projekt Model M.

3.1.1 Struktura vzorca glede na spol

Vprašanje: Navedite spol.

Na vprašanje, v katerem smo povprašali o spolu anketirancev, je odgovorilo 55 anketirancev od 56 sodelujočih v raziskavi. Od tega je bilo 14 (25%) moških in 41 (75%) žensk.

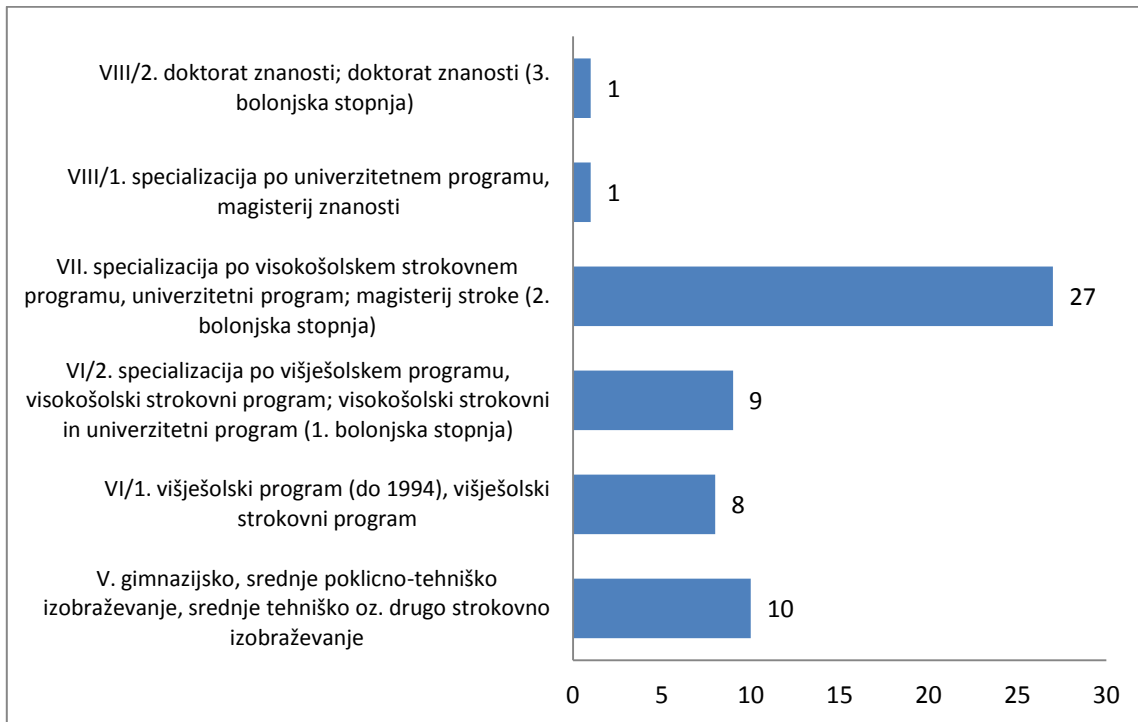

Graf 1: Struktura vzorca glede na spol

3.1.2 Struktura vzorca glede na stopnjo dokončane izobrazbe

Vprašanje: Stopnja dokončane izobrazbe.

S tem vprašanjem smo želeli izvedeti, kakšna je izobrazbena struktura mladih, sodelujočih v raziskavi.

Graf 2: Struktura vzorca glede na stopnjo dokončane izobrazbe

Iz grafa (Graf 2) lahko razberemo, da ima največ anketirancev VII. stopnjo izobrazbe (27). Najmanj anketirancev pa ima podiplomsko izobrazbo (znanstveni magisterij in doktorat).

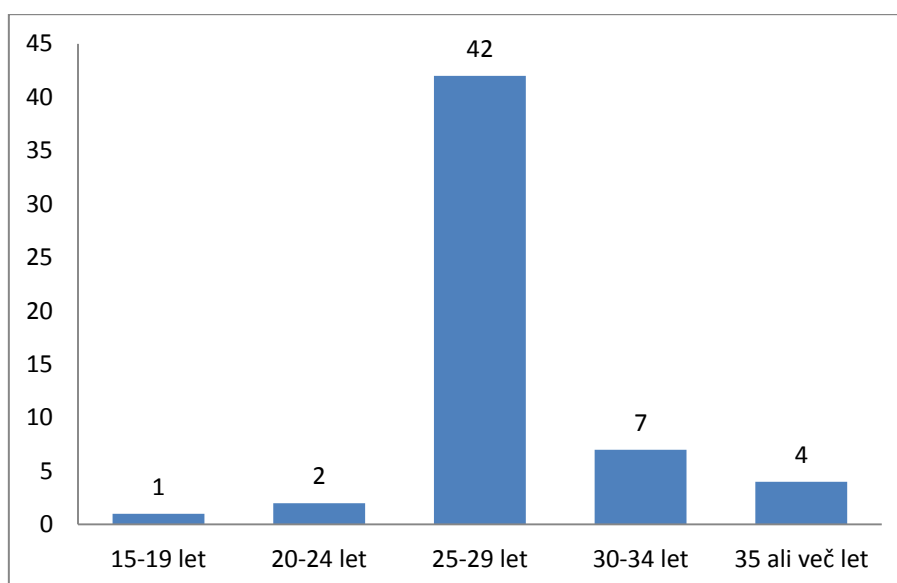
3.1.3 Struktura vzorca glede na starostne skupine

Vprašanje: V katero starostno skupino spadate?

Anketiranci so se glede na svojo starost uvrstili v eno izmed petih starostnih skupin. Ugotovimo lahko, da teh skupin ne moremo uporabljati kot osnovo za nadaljnje analize, ker so nekatere skupine zelo malo zastopane. Lahko pa bi vzorec razdelili na dve kategoriji: do 29 let (45) in nad 29 let (11), ki nista uravnoteženi.

Tabela 1: Struktura vzorca glede na starost

	število	delež (%)
15-19 let	1	2%
20-24 let	2	4%
25-29 let	42	75%
30-34 let	7	13%
35 ali več let	4	7%
Skupaj	56	100%

Graf 3: Struktura vzorca glede na starostno skupino

Iz grafa (Graf 3) je razvidno, da je večina anketirancev starih med 25-29 let (42; 75%). Ostale starostne skupine so veliko manj zastopane.

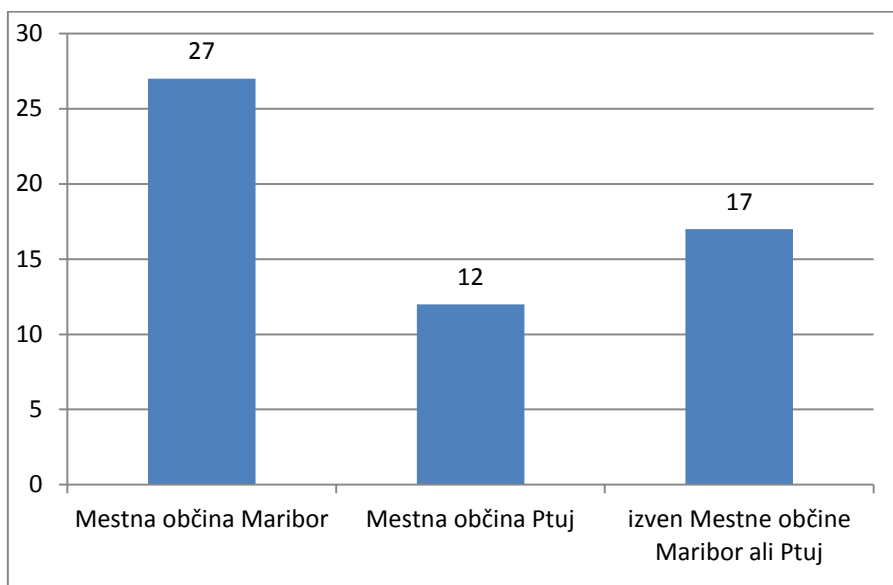
3.1.4 Struktura vzorca glede na Mestno občino bivanja

Vprašanje: Navedite kraj bivanja.

Pri samem vzorcu nas je zanimalo, v katerih mestnih občinah živijo anketiranci.

Tabela 2: Struktura vzorca glede na Mestno občino bivanja

	število	delež (%)
Mestna občina Maribor	27	48%
Mestna občina Ptuj	12	21%
Izven Mestne občine Maribor ali Ptuj	17	30%
Skupaj	56	100%

Graf 4: Struktura vzorca glede na Mestno občino bivanja

Kot lahko razberemo iz grafa (Graf 4), slaba polovica anketirancev (27; 48%) živi v Mestni občini Maribor in 12 (21%) anketirancev v Mestni občini Ptuj. Slaba tretjina anketirancev (17; 30%) živi izven Mestne občine Maribor ali Ptuj.

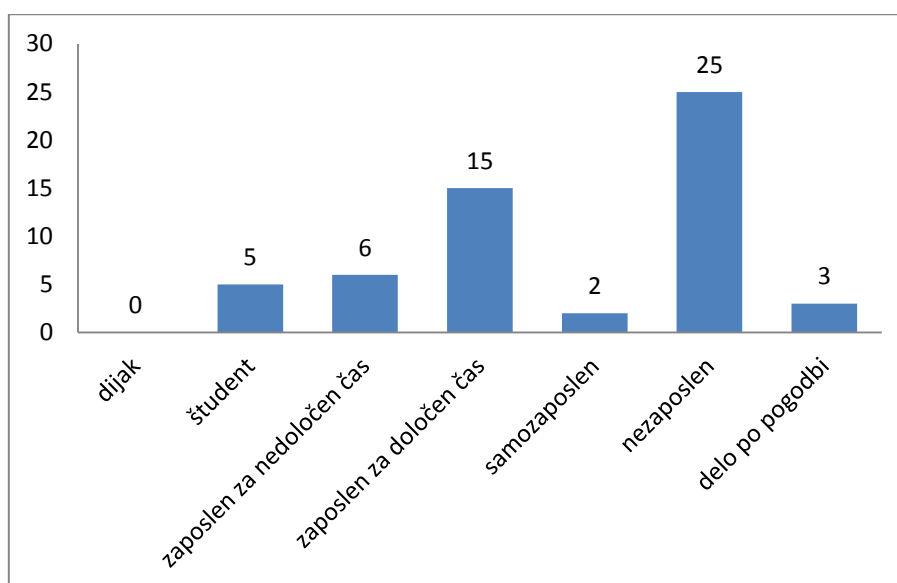
3.1.5 Struktura vzorca glede na zaposlitveni status

Vprašanje: Navedite vaš zaposlitveni status.

V okviru raziskave smo želeli ugotoviti, kakšen vzorec populacije odgovarja na vprašanja iz ankete glede na njihov zaposlitveni status.

Tabela 3: Struktura vzorca glede na zaposlitveni status

	število	delež (%)
dijak	0	0%
študent	5	9%
zaposlen za nedoločen čas	6	11%
zaposlen za določen čas	15	27%
samozaposlen	2	4%
nezaposlen	25	45%
delo po pogodbi	3	5%
Skupaj	56	100%

Graf 5: Struktura vzorca glede na zaposlitveni status

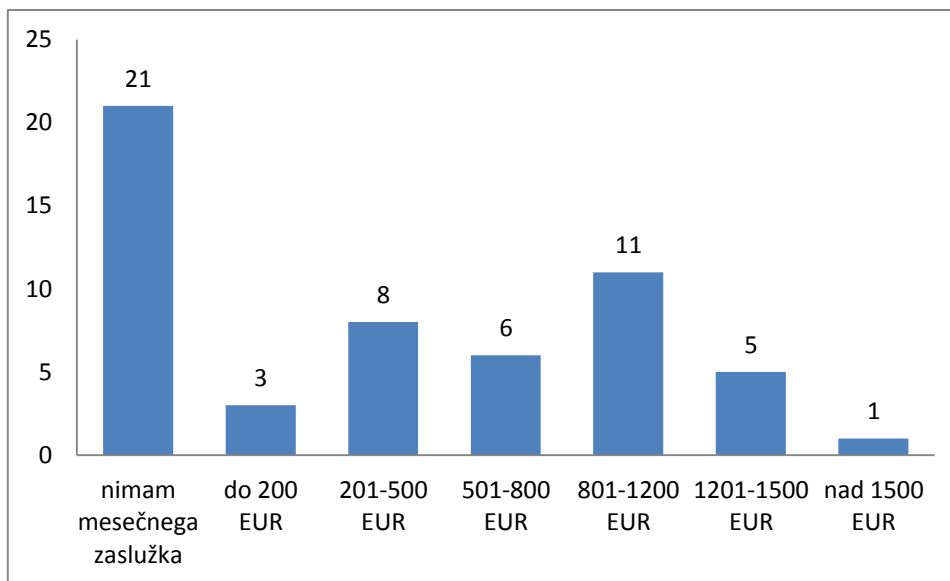
Podatki v grafu (Graf 5) kažejo, da je skoraj polovica anketirancev brezposelnih (25; 45%), sledijo anketiranci zaposleni za določen čas (15; 27%). V anketi je sodelovalo tudi 6 (11%) anketirancev zaposlenih za nedoločen čas (6; 11%). Po številu nato sledijo študenti (5; 9%), zaposleni po pogodbi (3; 5%) in samozaposleni (2; 4%). Med anketiranci ni bilo nobenega dijaka.

3.1.6 Struktura vzorca glede na povprečni mesečni dohodek

Vprašanje: *Kolikšen je vaš povprečni mesečni zaslužek (neto)?*

Tabela 4: Struktura vzorca glede na povprečni mesečni dohodek

	število	delež (%)
nimam mesečnega zaslužka	21	38%
do 200 EUR	3	5%
201-500 EUR	8	15%
501-800 EUR	6	11%
801-1200 EUR	11	20%
1201-1500 EUR	5	9%
nad 1500 EUR	1	2%
Skupaj	55	100%

Graf 6: Struktura vzorca glede na povprečni mesečni dohodek

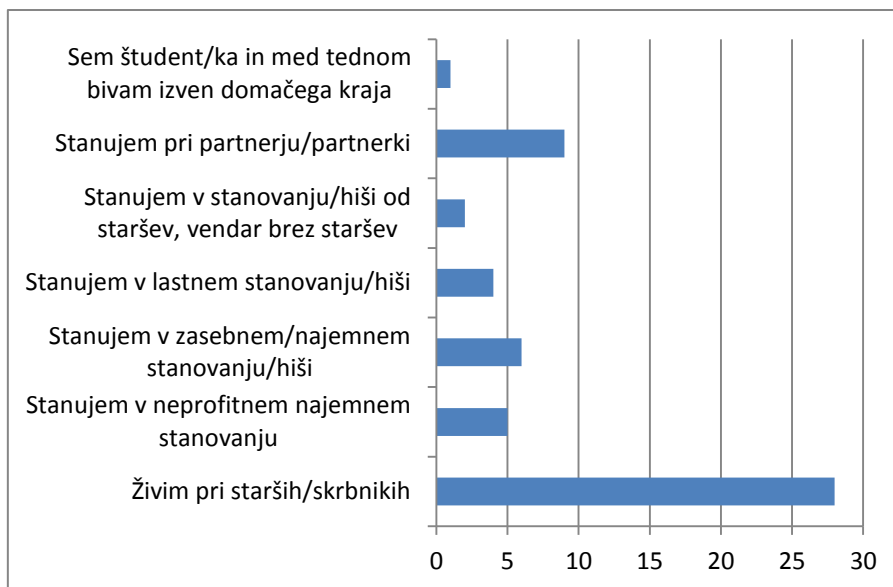
Glede na dejstvo, da je slaba polovica anketirancev brezposelnih (Graf 5), ne preseneča podatek, da 21 (38%) anketirancev nima nobenega mesečnega dohodka. Pri ostalih, ki imajo mesečni dohodek, po številu nekoliko izstopajo anketiranci z mesečnim dohodkom od 801 do 1200 EUR (11; 20%).

3.1.7 Struktura vzorca glede na to, kje anketiranci stanujejo ("bivanjski status")

Vprašanje: *Kje živite?*

Tabela 5: Struktura vzorca glede na "bivanjski status"

	število	delež (%)
Živim pri starših/skrbnikih	28	51%
Stanujem v neprofitnem najemnem stanovanju	5	9%
Stanujem v zasebnem/najemnem stanovanju/hiši	6	11%
Stanujem v lastnem stanovanju/hiši	4	7%
Stanujem v stanovanju/hiši od staršev, vendar brez staršev	2	4%
Stanujem pri partnerju/partnerki	9	16%
Sem študent/ka in med tednom bivam izven domačega kraja	1	2%
Skupaj	55	100%

Graf 7: Struktura vzorca glede na "bivanjski status"

Dobra polovica anketiranih oseb (28, 51%) stanuje pri starših/skrbnikih. Ostalih deleži pa so veliko manjši (glej Graf 7).

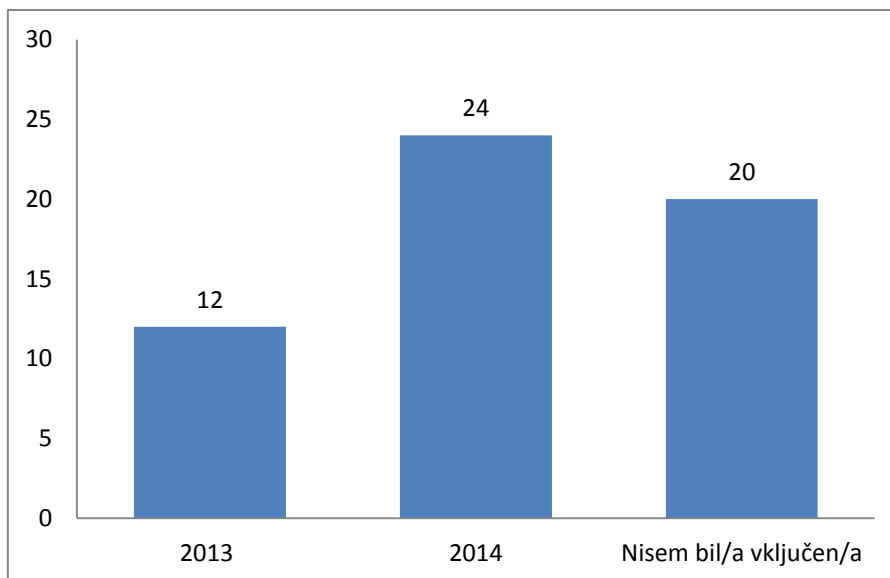
3.1.8 Struktura vzorca glede na vključenost v projekt Model M

Vprašanje: V projekt Model M sem bil/a vključen/a v letih...

S tem vprašanjem smo želeli ugotoviti, kakšen delež anketirancev se je udeležil programa usposabljanja v okviru projekta Model M v letih 2013 in 2014.

Tabela 6: Struktura vzorca glede na vključenost v projekt Model M

	število	delež (%)
Leto vključitve 2013	12	21%
Leto vključitve 2014	24	43%
Nisem bil/a vključen/a	20	36%
Skupaj	56	100%

Graf 8: Struktura vzorca glede na vključenost v projekt Model M

Iz grafa (Graf 8) lahko razberemo, da je bilo slabi dve tretjini anketirancev (36; 64%) vključenih v projekt Model M, in sicer 12 (21%) anketirancev v letu 2013 in 24 (43%) anketiranih v letu 2014. V raziskavi je sodelovalo tudi 20 (36%) anketirancev, ki niso bili vključeni projekt Model M. Ti so podali svoja mnenja in razmišljanja o stanju in razvoju mladinskega podjetništva in nevladništva v mestu.

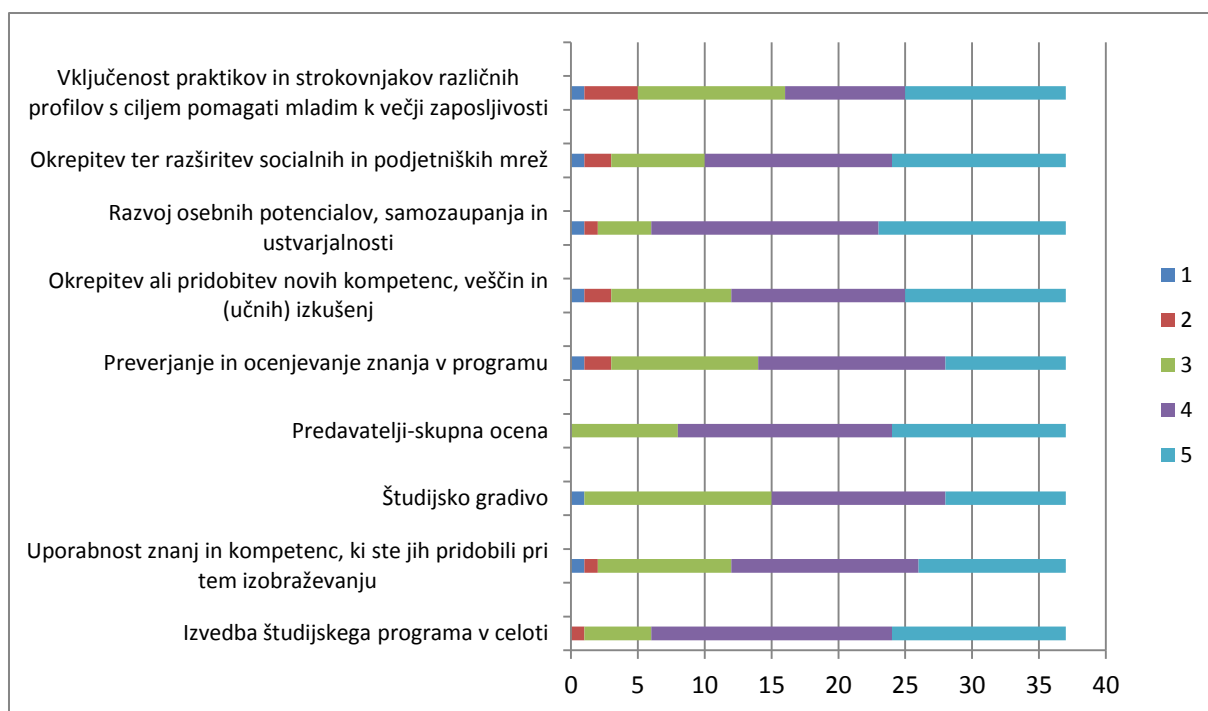
4 ZADOVOLJSTVO S PROGRAMOM USPOSABLJANJA V OKVIRU PROJEKTA MODEL M

Na vprašanja v tem sklopu (poglavju 4) so odgovarjale anketirane osebe, ki so bile udeleženci v enem od programov usposabljanja v okviru projekta Model M (v letu 2013 ali v letu 2014). Drugi anketiranci, ki niso bili udeleženi v programu usposabljanja v letu 2013 ali 2014, na ta sklop vprašanj niso odgovarjali. Anketirance smo povprašali, kako so zadovoljni z vsebino in samo izvedbo programa usposabljanja. Povprašali smo jih tudi za njihove predloge in mnenja za izboljšanje izvedbo programa usposabljanja v prihodnje. Pri nekaterih vprašanjih smo uporabili 5-stopenjsko ocenjevalno lestvico, kjer pomeni 1 (najslabšo oceno) in 5 (najboljšo oceno).

4.1 Ocenitev programa usposabljanja

Vprašanje: Z ocenami od 1 (najslabše) do 5 (najboljše) ocenite program usposabljanja.

Udeležence programov usposabljanja smo v tem vprašanju vprašali, kako ocenjujejo kakovost izvedenih programov usposabljanj. Z ocenami od 1 (najslabše) do 5 (najboljše) so ocenili različne postavke, ki okarakterizirajo program usposabljanja.

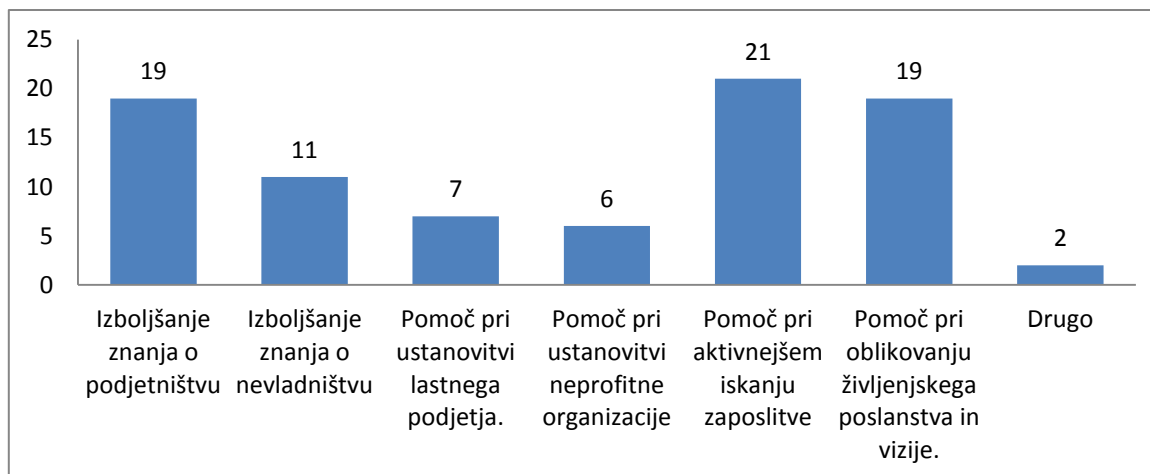

Graf 9: Zadovoljstvo s posameznimi sestavinami usposabljanja v okviru Projekta M

Iz grafa (Graf 9) lahko razberemo, da so bili anketirani udeleženci programov usposabljanja z izvedbo programa v celoti zadovoljni. Ocenjujejo, da so z udeležbo v programu usposabljanja največ pridobili na področju razvoja svojih osebnih potencialov, samozaupanja in ustvarjalnosti. Prav tako ocenjujejo, da jim je program zelo pomagal pri okrepitvi in razrešitvi socialnih in podjetniških mrež. Zelo zadovoljni so bili tudi s predavatelji.

4.2 Mnenje o programu usposabljanja

Vprašanje: Zame je vključitev v program usposabljanja pomenila naslednje...

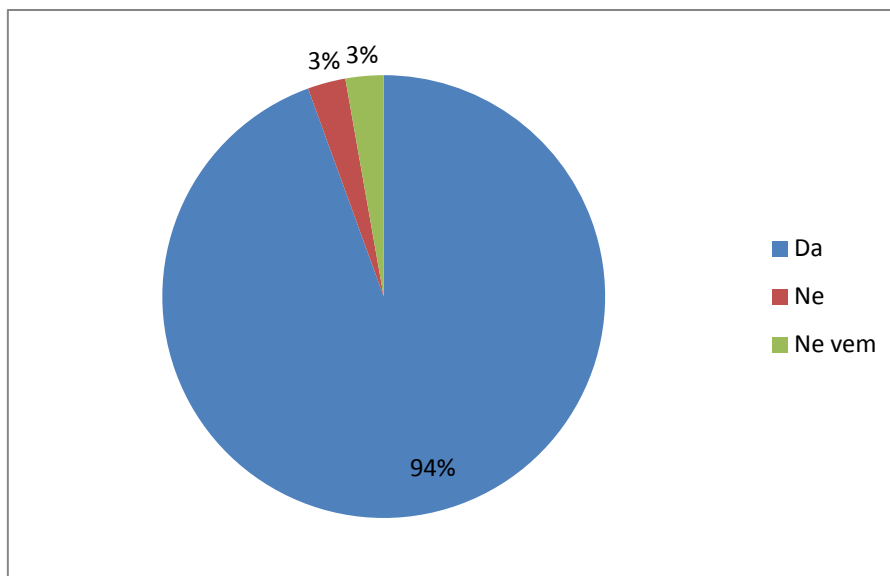
Graf 10: Mnenje sodelujočih – prednosti usposabljanja.

Največ anketiranih udeležencev programa usposabljanja je izpostavilo naslednje prednosti, pridobljene tekom usposabljanja: pomoč pri aktivnejšem iskanju zaposlitve (21), pomoč pri oblikovanju življenjskega poslanstva in vizije (19) ter izboljšanje znanja o podjetništvu (19). Nekoliko manj anketiranih udeležencev je izpostavilo dejstvo, da so v času usposabljanja izboljšali znanje o nevladništvu (11), dobili pomoč pri ustanovitvi lastnega podjetja (7) ali neprofitne organizacije (6).

Kot druge prednosti usposabljanja anketirani udeleženci vidijo v priložnosti za mreženje ter navajajo, da jim je vključitev v program usposabljanja pomenila dragoceno pozitivno izkušnjo, ki jim daje motivacijo za nadaljnje delo.

4.3 Priporočilo programa usposabljanja drugim mladim brezposelnim

Vprašanje: Program bi priporočal tudi drugim mladim brezposelnim...

Graf 11: Priporočilo programa usposabljanja mladim brezposelnim

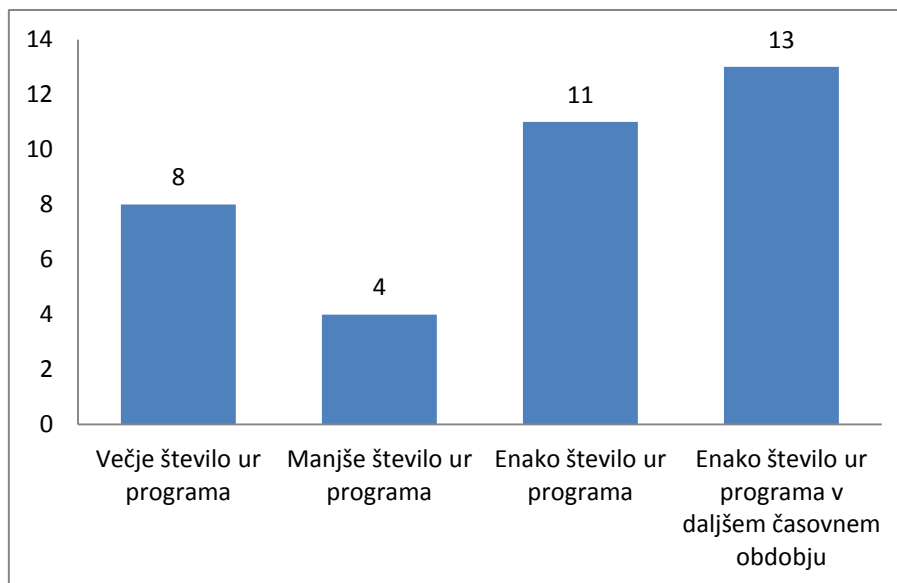
Iz grafa (Graf 11) lahko vidimo, da velika večina anketiranih udeležencev programa usposabljanja (94 %) program priporoča tudi drugim mladim brezposelnim osebam.

4.4 Predlogi za nadgradnjo programa

Vprašanje: Predlagam naslednje nadgradnje programa...

Tabela 7: Predlogi za nadgradnjo programa usposabljanja

Predlogi:	število
Večje število ur programa	8
Manjše število ur programa	4
Enako število ur programa	11
Enako število ur programa v daljšem časovnem obdobju	13
Skupaj	36

Graf 12: Predlogi za nadgradnjo programa usposabljanja

Dve tretjini anketiranih udeležencev (24) je bilo zadovoljnih z obsegom (številom ur) usposabljanja in so mnenja, da lahko ostane obseg ur izvedbe programa nespremenjen. Dobra polovica le-teh (13) predlaga, da bi bilo število ur izvedbe programa potrebno ohraniti, vendar ga razporediti in izvesti v daljšem časovnem obdobju. Četrtnina udeležencev (8) je izrazila željo po daljšem programu usposabljanja (večje število ur) in le 4 udeleženci so mnenja, da bi lahko bil program usposabljanja krajši (Graf 12).

4.5 Dodatne vsebine v programu usposabljanja

Vprašanje: *Katere dodatne vsebine bi predlagali?*

Tabela 8: Predlagane dodatne vsebine

Predlogi udeležencev:	število
Več praktičnih primerov in manj teorije.	3
Delavnice za pridobivanje (nepovratnih) sredstev na raznih razpisih.	3
Več dela pri pripravi dobrega poslovnega načrta ter več povratnih informacij o delu in pisanju poslovnega načrta, bolj realno ocenjevanje idej posameznikov.	2
Zakonodaja na področju ustanovitve podjetja (pasti ipd).	1
Več primerov dobrih praks ter več izkušenih podjetnikov.	1
Aktivnejše delavnice za pridobitev kompetenc - npr. fotografija, zaposlitveni razgovori, javno nastopanje in retorika.	1
Individualen pristop.	1
Več dela na področju veščin za iskanja zaposlitve.	1
Več stika s "prakso", kakšen dodaten ogled, možnost neformalne predstavitve podjetja, ki zanima posameznika.	1

Možnosti zaposlitev v tujini.	1
Več na temo iskanje zaposlitve.	1
Intelektualna lastnina.	1
Pomembnost čustvene inteligence pri uspešnosti.	1

V tabeli (Tabela 8) so zbrani posebni predlogi anketirancev glede dodatnih vsebin, ki bi jih po njihovem mnenju lahko vključili v program usposabljanja. Anketirani udeleženci programa usposabljanja si želijo predvsem več praktičnih primerov in manj teorije (3 udeleženci). Želijo si pridobiti več informacij in nasvetov, kako priti do nepovratnih sredstev na raznih razpisih (3) ter več pozornosti na področju priprave dobrega poslovnega načrta (3). Prav tako predlagajo (2 udeleženci), da bi se bolj posvetili pripravi dobrega poslovnega načrta ter da bi pridobili več povratnih informacij o pripravi poslovnega načrta, bolj realno ocenjevanje idej posameznikov. Posamični odgovori udeležencev se nanašajo še na več primerov dobrih praks, delavnic za pridobivanje raznih kompetenc in veščin, pomembnih pri iskanju zaposlitve in več individualnega pristopa. Zaželeni bi bili tudi ogledi različnih podjetij in pa usposabljanja na temo, kako si poiskati zaposlitev v tujini.

4.6 Dodatni predavatelji

Vprašanje: Katere predavatelje bi še predlagali?

Tabela 9: Predlagani predavatelji

Predlogi:	število
Predavatelji z več prakse	2
Ljudje iz prakse, ki so uspeli kot podjetniki	2
Predavatelji iz Univerze v Mariboru (ekonomija)	1
Ljudi, ki jim ni takoj uspelo, a so vztrajali	1
Predavatelji s področja zaposlovanja v tujini	1
Predavatelji iz javnega sektorja	1

V tabeli (Tabela 9) so prikazani predlogi oz. želje anketiranih udeležencev glede predavateljev na podobnih usposabljanjih. Zelo zaželeni so predavatelji z izkušnjami in ljudje iz prakse, ki so uspeli kot podjetniki.

4.7 Prostor

Vprašanje: Kako bi komentirali prostor?

Tabela 10: Ocena prostora izvajanja usposabljanja

Prostor je bil:	število
Dobro izbran	16
Premajhen, zadušljiv, hladen	1
Delovno okolje bi bilo boljše, če bi bile mize po dve in dve skupaj- timsko delo	1

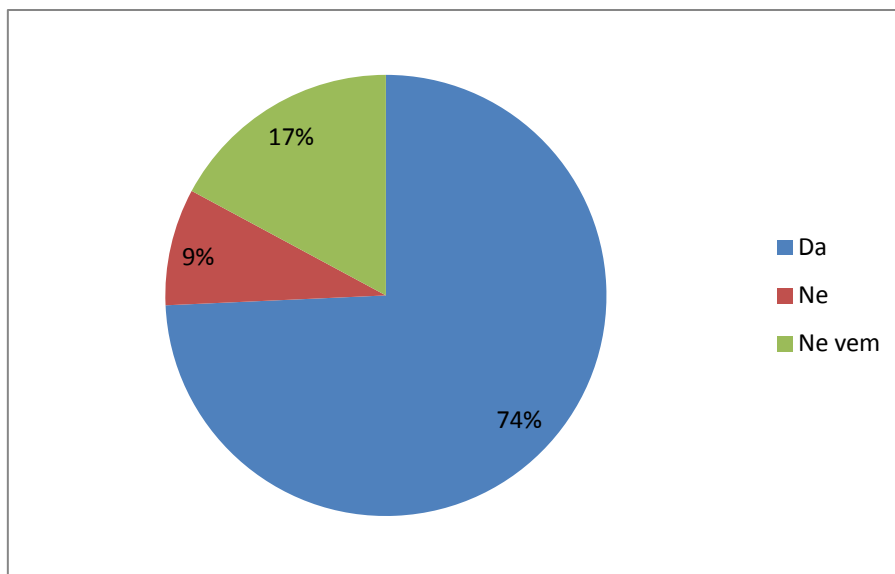
Iz odgovorov anketiranih udeležencev (Tabela 10) lahko razberemo, da je bil prostor izvajanja usposabljanja dobro izbran in je omogočal kakovostno izvedbo programa usposabljanja.

4.8 Predlog za uvedbo 2. letnika usposabljanja

Vprašanje: Predlagam, da se uvede 2. letnik izvajanja programa (nadaljevalni program za udeležence 1. in 2. generacije usposabljanja v okviru projekta Model M)...

Tabela 11: Predlagana uvedba 2. letnika izvajanja programa

	število	delež (%)
Da	26	74%
Ne	3	9%
Ne vem	6	17%
Skupaj	35	100%

Graf 13: Predlagana uvedba 2. letnika izvajanja programa

Skoraj tri četrtine anketiranih udeležencev (26; 74%) predlaga in močno podpira nadaljevanje in nadgradnjo obstoječega programa usposabljanja, torej da se uvede 2. letnik izvajanja programa (Graf 13).

4.9 Mnenje o dodatnem usposabljanju

Vprašanje: Kakšen naj bi bil po vašem mnenju nadaljevalni program, da bi zadostil vašim potrebam?

Tabela 12: Predlogi za nadaljevanje programa usposabljanja

Predlogi:	število
Več prakse, igranja vlog in scenariji (od najboljšega možnega, do najslabšega).	3
Več individualnega svetovanja.	2
Bolj specifična predavanja, namenjena posameznim skupinam (a,b,c), tistim, ki imajo resničen namen nekaj ustanoviti.	2
Še več "uporabnih" vsebin in primerov dobre ter slabe prakse.	2
Nadgradnja programa v smislu več ur dela na posameznem udeležencu: npr. pilotna izvedba poslovne ideje v praksi.	1
Več povezovanja med potencialnimi delodajalci in iskanci zaposlitve.	1
Konkretnije delo na viziji in reševanje težav.	1
Utrditev pridobljenih kompetenc in predvsem mreženje z uspešnimi podjetji.	1
Pisanje projektov.	1
Več praktičnega dela - npr organizacija in izvedba dogodka.	1
Usposabljanja in delavnice na različnih področjih vodenja neprofitnih organizacij ali podjetja (računovodstvo in finance, trženje storitev in proizvodov, metode vitkega podjetništva, kadrovanje, ...), srečanja v obliki izmenjave izkušenj iz iskanja zaposlitve, ustanovitve	1

organizacije, vodenja organizacije.	
Nadaljnje delo na poslovnem načrtu oz. svetovanje in pomoč pri konkretnem izvajanju ciljev iz poslovnega/zaposlitvenega načrta.	1
Razširili primere dobrih praks še na druge kraje (npr. Ptuj)	1
Nadgradnja poslovnega/zaposlitvenega načrta, dodelitev mentorja.	1
Več napotkov, kako voditi nevladno organizacijo.	1
Več konkretnih primerov, kako pridobiti zagonska sredstva za ustanovitev lastnega podjetja.	1

Po predlogu anketiranih udeležencev usposabljanja bi veljalo razmisliti v smeri več praktičnega dela, z večjim poudarkom na individualnem pristopu, več konkretnih primerov (primerov dobrih praks, kako voditi neprofitno organizacijo, kako pridobiti zagonska sredstva za ustanovitev lastnega podjetja, priprava usposabljanj namenjenih posameznemu specifičnemu področju in specifičnim temam) itd. (Tabela 12). Več odgovorov, prejetih s strani anketiranih oseb, je zbranih v tabeli 12.

4.10 Predlogi za razvoj podjetništva in nevladništva v mestu

Vprašanje: Prosimo, navedite vaše predloge za razvoj podjetništva in nevladništva v mestu.

Tabela 13: Predlogi za razvoj podjetništva in nevladništva

Predlogi:	število
Manjši davki, prispevki za s.p.-je (subvencionira občina).	3
Spodbujanja gospodarstva na razne načine (tudi s spodbudami mladih pri ustanavljanju svojih organizacij).	2
Mladim dati možnost (dodelitev prostorov, podpora z dodatno reklamo).	1
Več altruističnega sodelovanja in podpore.	1
Pustiti mladim, da izrazijo svoje ideje, predloge.	1
Večja informiranost glede aktualnih razpisov.	1

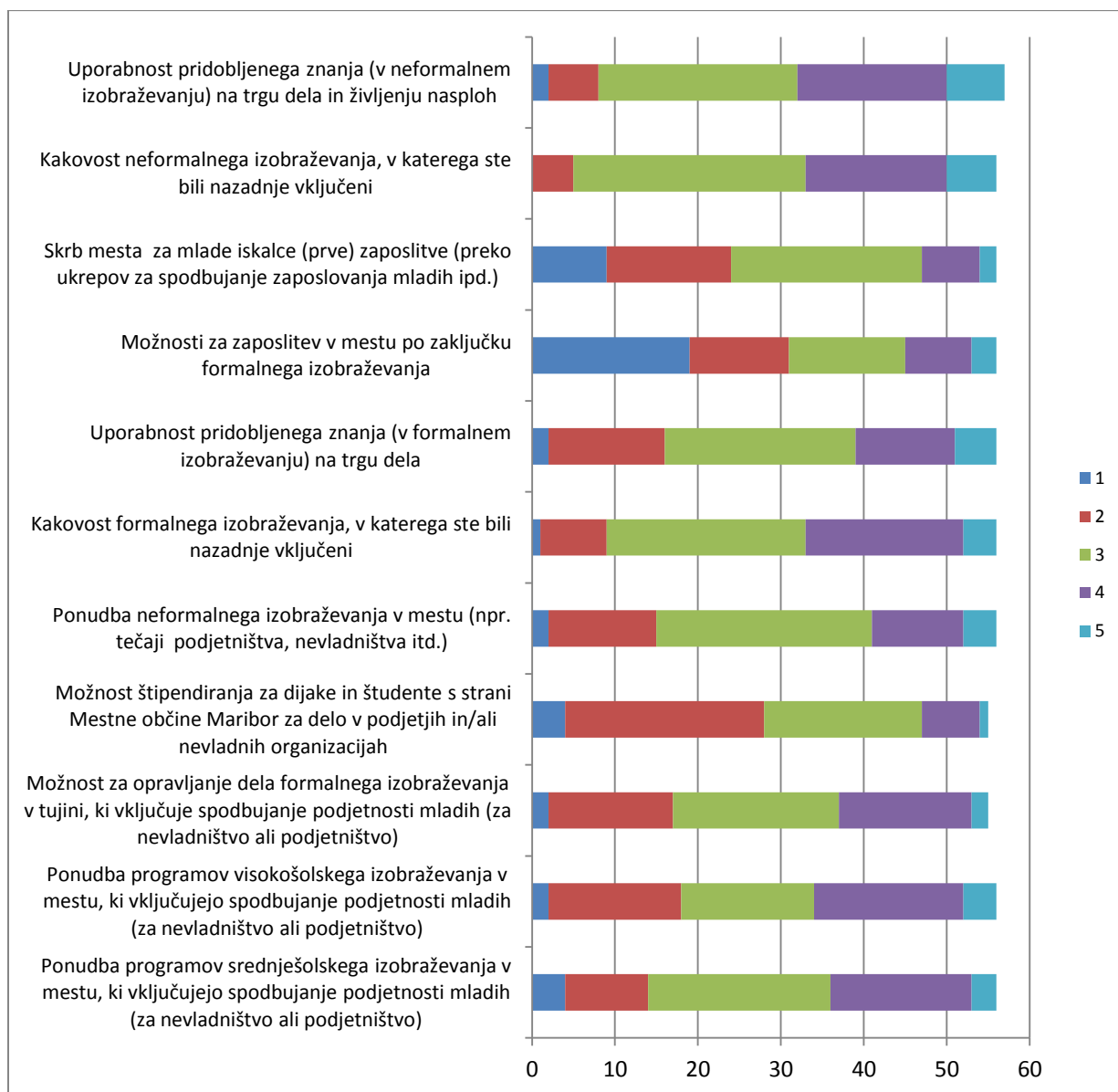
Anketiranci vidijo možen razvoj podjetništva in nevladništva v mestu ob hkratnem spodbujanju gospodarstva v mestu, želijo si tudi, da bi odgovorni v mestu mladim dali več možnosti, da izrazijo in uresničijo svoje želje, predloge, tudi v smislu dodelitve prostorov, s spodbujanjem z dodatno reklamo, manjšimi prispevki za ustanovitev s.p.-ja. Mladi pogrešajo tudi boljšo in učinkovitejšo informiranost glede aktualnih razpisov na trgu dela. (Tabela 13).

5 IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE ZA PODJETNIŠTVO IN NEVLADNIŠTVO V MESTU

5.1 Mnenja o usposabljanju

Vprašanje: S pomočjo 5-stopenjske ocenjevalne lestvice (1-zelo slabo, 5-odlično), prosimo, ocenite na območju Mestne občine naslednje...

Mnenja o usposabljanju so anketiranci ocenili s pomočjo 5 stopenjske lestvice, kjer je 1 pomenila najslabšo oceno in 5 najboljšo oceno.

Graf 14: Ocenitev postavk

Iz grafa (Graf 14) lahko razberemo, da so anketiranci najbolj zadovoljni s kakovostjo neformalnega izobraževanja ter njegove uporabnosti na trgu dela in v življenju nasploh. Dokaj zadovoljni so tudi s kakovostjo formalnega izobraževanja, ki ga ponuja območje Mestne občine. Anketiranci ocenjujejo, da je možnost štipendiranja dijakov in študentov s strani Mestne občine za delo v podjetjih in/ali v nevladnih organizacijah dokaj slaba, še slabše pa se jim zdi možnost zaposlitve v mestu po zaključku formalnega izobraževanja.

5.2 Predlogi za izboljšanje trenutnega stanja izobraževanja

Vprašanje: Prosimo, navedite vaše predloge za izboljšanje trenutnega stanja na področju formalnega in/ali neformalnega izobraževanja v mestu...

Tabela 14: Predlogi za izboljšanje trenutnega stanja

Predlogi:	Število
Več primerov iz življenja in manj teorije.	8
Večja promocija neformalnega izobraževanja za mlade in povezovanje institucij, ki bi naj spodbujale zaposljivost mladih.	2
Povezovanje podjetij s fakultetami v smislu pridobivanja praktičnih izkušenj tekom študija.	2
Nameniti več financiranja (kvalitetnim) izvajalcem neformalnega izobraževanja in s tem omogočanje pridobitve neformalne izobrazbe (različnih veščin in kompetenc) širšemu krogu posameznikov.	1
Omejitev vpisa na univerzah .	1
Karierno svetovanje, spodbude za deficitarne poklice.	1
Več prakse v okviru formalnega izobraževanja, plačana pripravništva, spodbujanje ljudi v razvoj, več mentorstva.	1
Omogočanje mladim izobraženim brez izkušenj vključitev v delovno razmerje, s poskusnim delom, delom za manjše začetno plačilo,	1
Informacije o večji zaposljivosti mladih na enem mestu (info točka),	1
Ukinitev študentskega dela, uvedba plačanega pripravništva in štipendij,	1
Priznavanje delovnih izkušenj in kompetenc iz neformalnega izobraževanja,	1

Najpogosteje izpostavljen predlog anketirancev za izboljšanje stanja na področju formalnega in neformalnega izobraževanja v mestu je, da bi bilo to bolj življenjsko uporabno in manj teoretično naravnano (želja po več primerih iz življenja in manj teorije). Več poudarka bi po mnenju anketirancev morali odgovorni nameniti promociji in financiranju neformalnega izobraževanja, večjemu povezovanju fakultet s podjetji, ki bi študentom omogočali pridobivanje praktičnih izkušenj že tekom študija ter več poudarka spodbujanju deficitarnih poklicev. Mladi si želijo boljše informiranosti o potencialnih prostih delovnih mestih na enem mestu (info točke) ter da bi imeli večje možnosti za pridobitev zaposlitve na razpisih, kljub

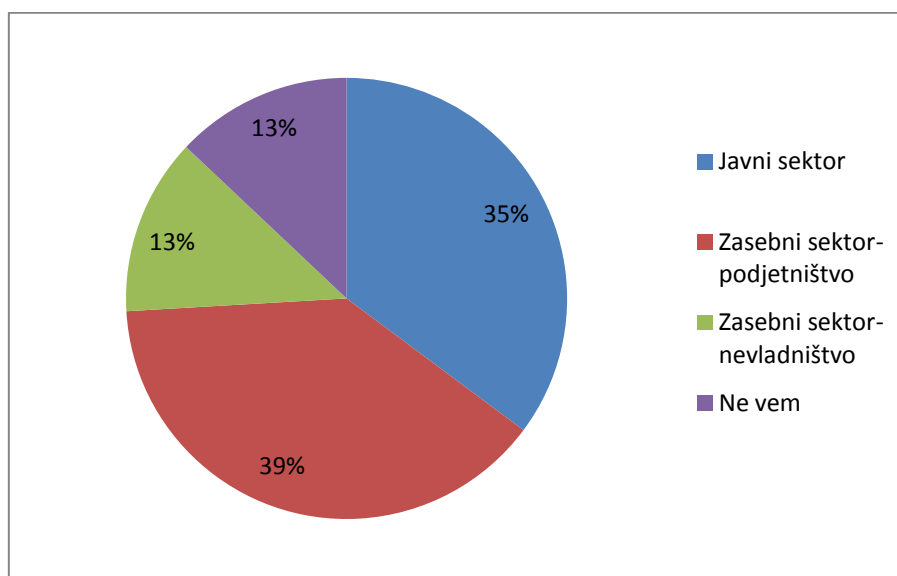
pomanjkanju delovnih izkušenj, morda s poskusnim delom ali z začetnim manjšim plačilom. Več finančnih sredstev bi se lahko namenilo kakovostnim izvajalcem neformalnega izobraževanja v mestu in tako omogočilo širšemu krogu posameznikov pridobitev različnih kompetenc, potrebnih za učinkovitejše iskanje zaposlitve ter kakovostnejše življenje in delovanje na različnih področjih dela in življenja (Tabela 14).

5.3 Sektor zaposlitve

Vprašanje: Če bi lahko izbrali, v katerem sektorju bi se najraje zaposlili/bili zaposleni?

Tabela 15: Želje za zaposlitev

	število	delež (%)
Javni sektor.	19	35%
Zasebni sektor-podjetništvo.	21	39%
Zasebni sektor-nevladništvo.	7	13%
Ne vem.	7	13%
Skupaj	54	100%

Graf 15: Želje za zaposlitev

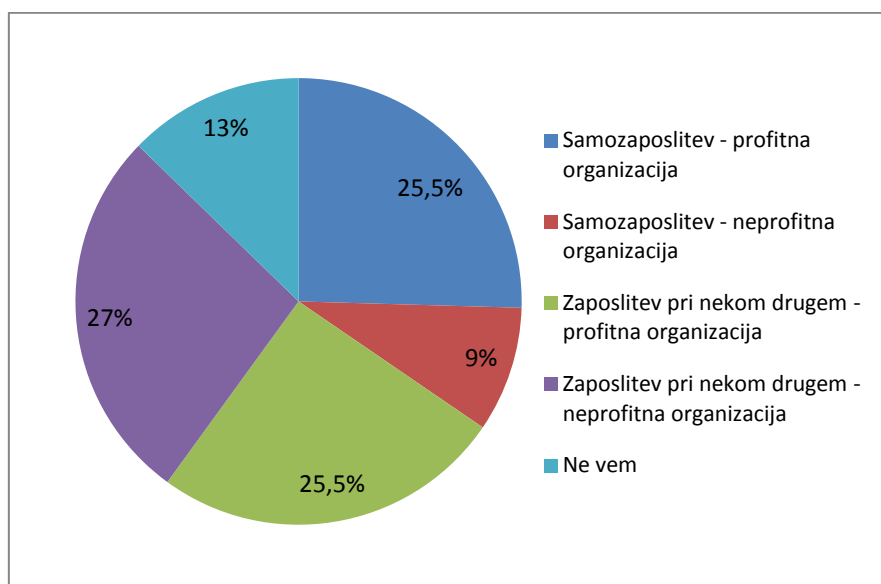
Največ anketirancev (21; 35%) si želi zaposlitve v zasebnem sektorju (podjetništvo), sledijo tisti, ki si želijo zaposlitve v javnem sektorju (19, 35%). Tretjina manj anketirancev (7; 13%) si želi zaposlitve v zasebnem sektorju, in sicer na področju nevladništva. (Graf 15).

5.4 Oblike zaposlitve

Vprašanje: *Če bi lahko izbrali med različnimi oblikami zaposlitve, katero bi izbrali?*

Tabela 16: Oblike zaposlitve

	število	delež (%)
Samozaposlitev - profitna organizacija.	14	25,5%
Samozaposlitev - neprofitna organizacija.	5	9%
Zaposlitev pri nekom drugem - profitna organizacija..	14	25,5%
Zaposlitev pri nekom drugem - neprofitna organizacija	15	27%
Ne vem.	7	13%
Skupaj	55	100%

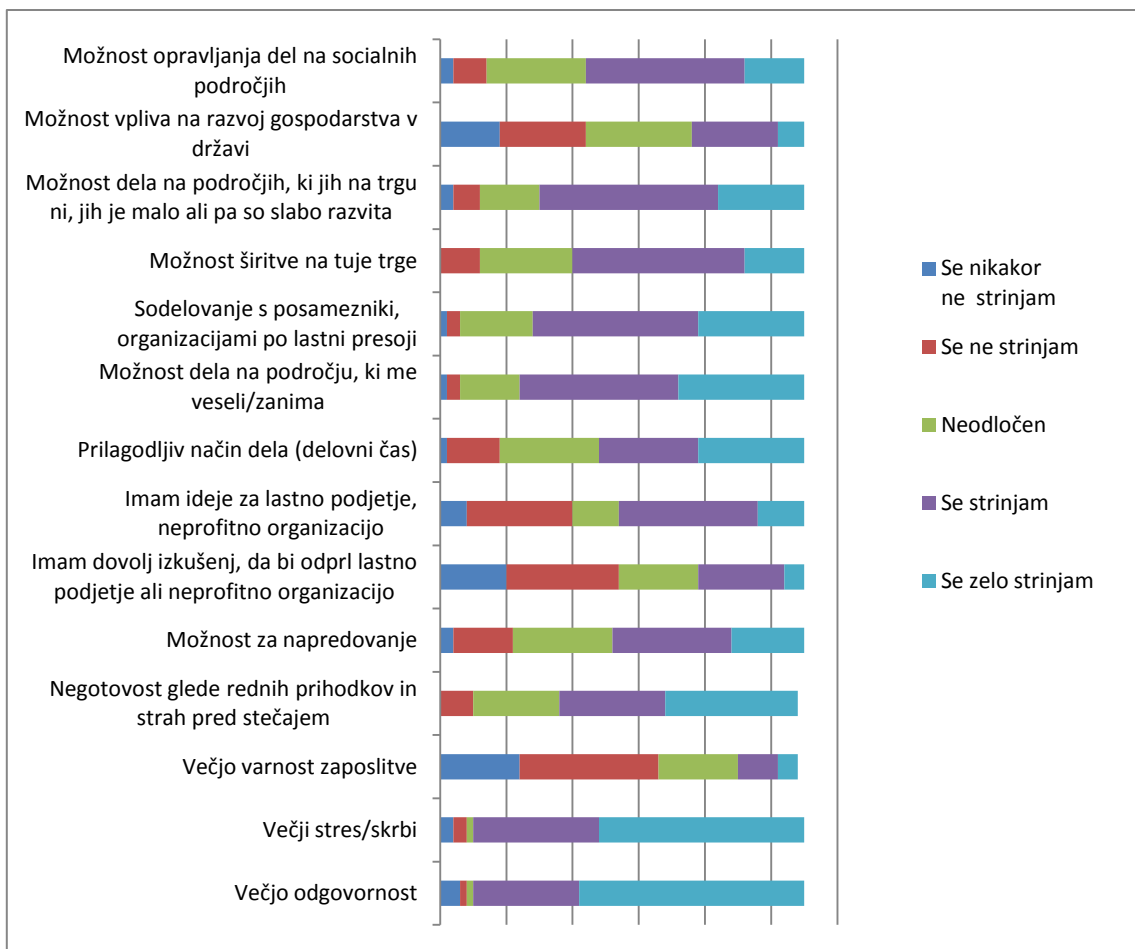

Graf 16: Oblike zaposlitve

Anketiranci si v največjem številu želijo zaposlitve pri nekom drugem, prav tako samozaposlitve v profitni organizaciji, nekoliko manjša pa je želja po samozaposlitvi v neprofitni organizaciji.

5.5 Mnenje o samozaposlitvi

Vprašanje: *Navedenih je nekaj trditev, ki se nanašajo na samozaposlitev, če bi se zanjo odločili. Samozaposlitev v primerjavi z zaposlitvijo pri nekom drugem mi pomeni/prinaša: (ocenite, kako se strinjate z navedenimi trditvami).*

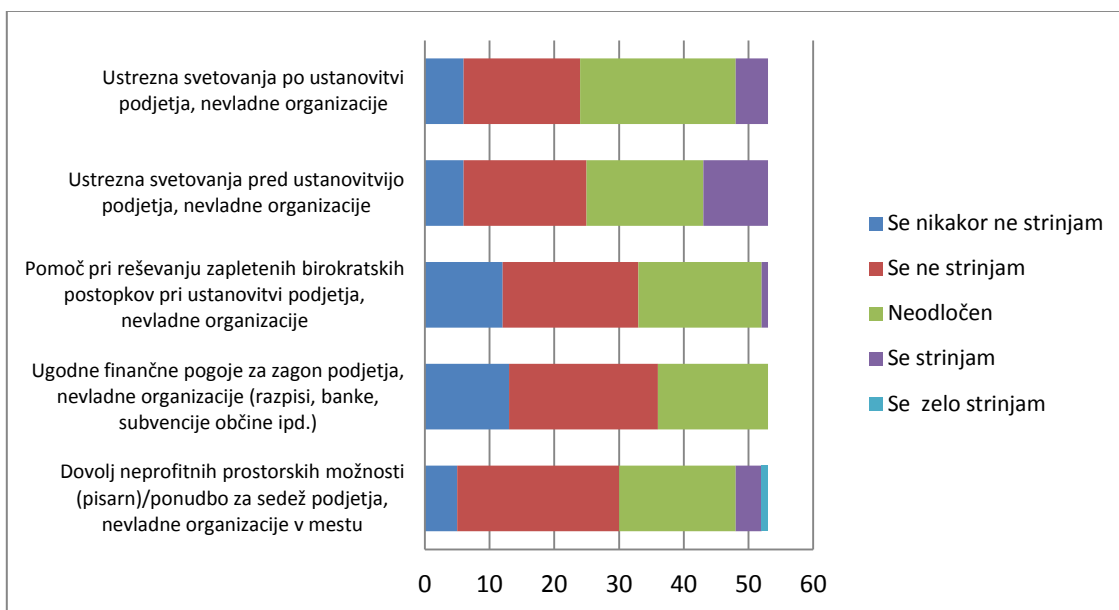
Graf 17: Prednosti in pomanjkljivosti samozaposlitve

Anketiranci so enotnega mnenja, da samozaposlitev prinaša večjo odgovornost, več stresa/skrbi, več negotovosti glede rednih prihodkov in strah pred stečajem. Hkrati pa ocenjujejo, da samozaposlitev nudi tudi možnost dela na področju, ki posameznika veseli, omogoča sodelovanje s posamezniki, organizacijami po lastni presoji, nudi možnost dela na področjih, ki jih na trgu ni, jih je malo ali so slabo razvita, nudi možnost opravljanja del na socialnih področjih ter omogoča prilagodljiv način dela (delovni čas). V samozaposlitvi anketiranci vidijo tudi možnost za napredovanje. Ne strinjajo pa se s trditvijo, da samozaposlitev nudi večjo varnost zaposlitve in v povprečju nimajo dovolj izkušenj, da bi odprli lastno podjetje ali neprofitno organizacijo (Graf 17).

6 ZAPOSLOVANJE IN PODJETNIŠTVO, NEVLADNIŠTVO MLADIH

6.1 Ustanovitev lastnega podjetja ali neprofitne organizacije

Vprašanje: Navedenih je nekaj trditev, ki se navezujejo na možnosti/pogoje ustanovitve lastnega podjetja ali neprofitne organizacije v Mestni občini. Mesto nudi mladim podjetnikom in nevladnikom... (ocenite, kako se strinjate s trditvami).

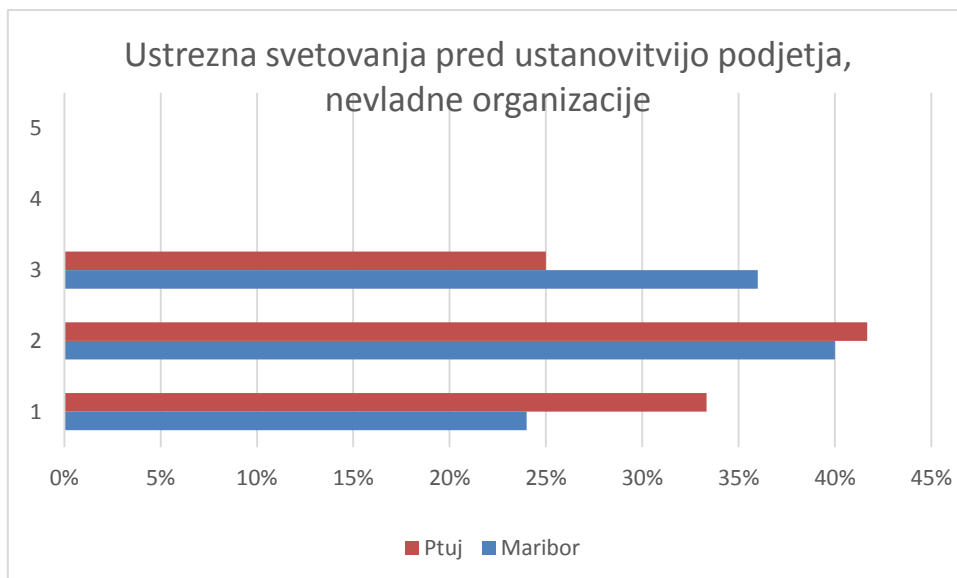
Graf 18: Strinjanje s trditvami o ustanovitvah novih pravnih subjektov

Iz zbranih odgovorov anketiranih mladih v grafu (Graf 18) ni videti, da bi anketiranci čutili pomoč pri ustanavljanju podjetij ali neprofitnih organizacij s strani občin.

Pri tem vprašanju smo želeli natančneje pogledati mnenja anketirancev ločeno za Mestno občino Maribor in Mestno občino Ptuj, in sicer z namenom, da ugotovimo potencialne razlike v mnenju anketirancev iz obeh Mestnih občin. Ker je število anketirancev različno smo se odločili, da podatke prikažemo procentualno, ker tako normaliziramo pogled.

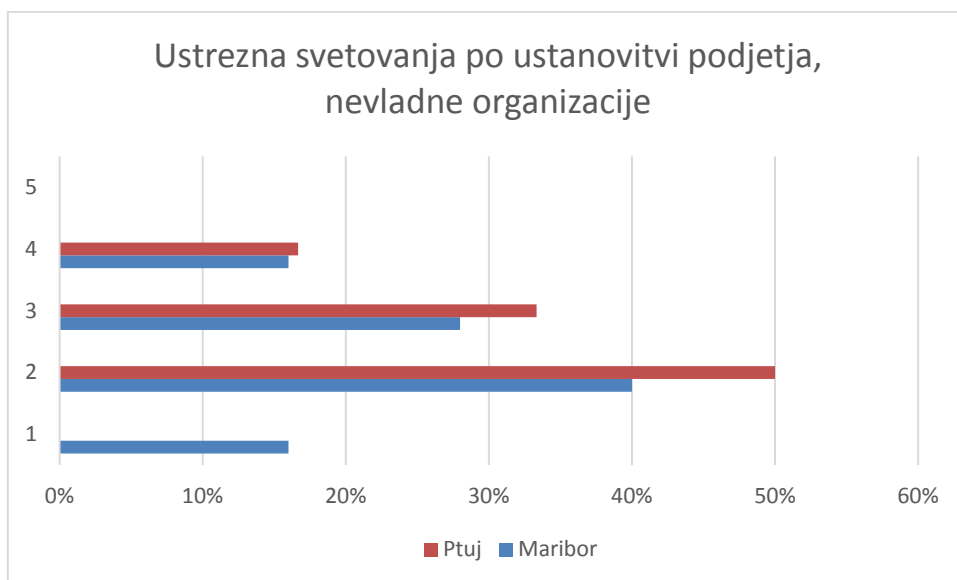
Glede na posamezno trditev (glej Graf 18) smo dobili naslednje odgovore:

(V grafih pomeni: 1 – se nikakor ne strinjam, ..., 5 – se zelo strinjam).

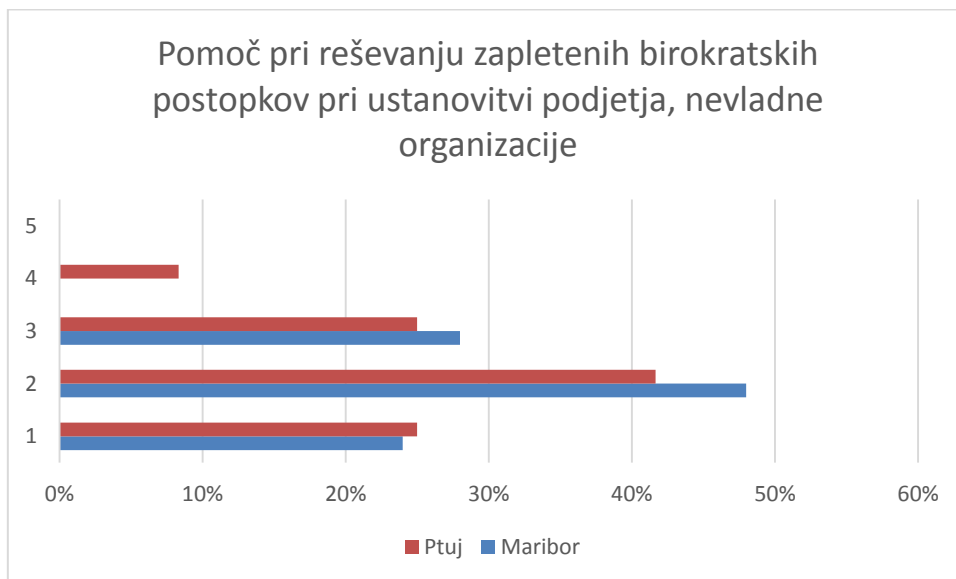
Graf 19: Ustreznost svetovanja pred ustanovitvijo

Podatki v grafu (**Napaka! Vira sklicevanja ni bilo mogoče najti.**) kažejo, da so anketiranci iz obeh Mestnih občin v povprečju dokaj nezadovoljni s svetovanjem s strani Mestnih občin pred samo ustanovitvijo podjetja ali nevladne organizacije.

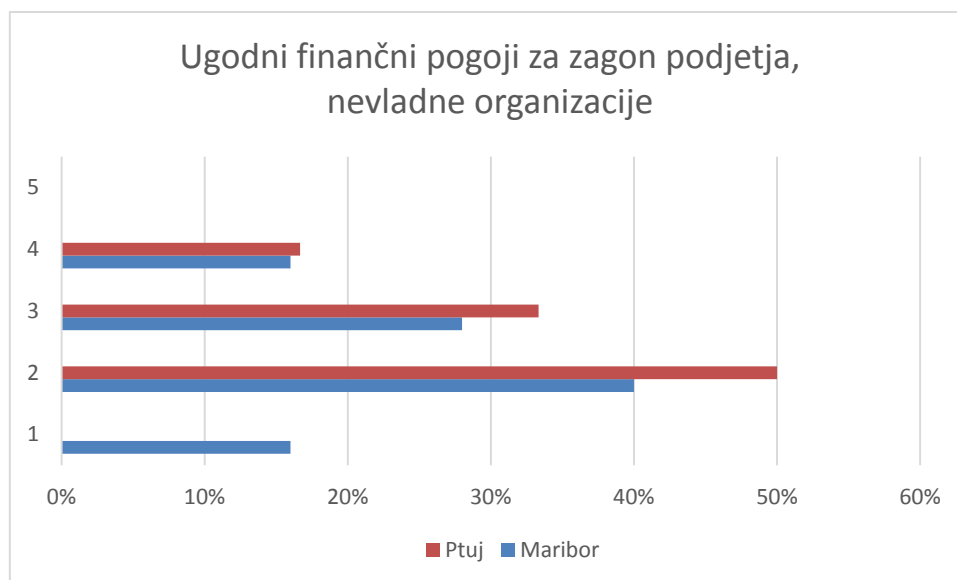
Graf 20: Ustreznost svetovanja po ustanovitvi

Iz grafa (Graf 22) lahko razberemo, da so anketiranci iz obeh Mestnih občin v povprečju dokaj nezadovoljni s svetovanjem s strani Mestnih občin tudi po ustanovitvi podjetja ali nevladne organizacije. Kot kažejo podatki, so nekoliko bolj nezadovoljni mladi anketiranci iz Mestne občine Maribor.

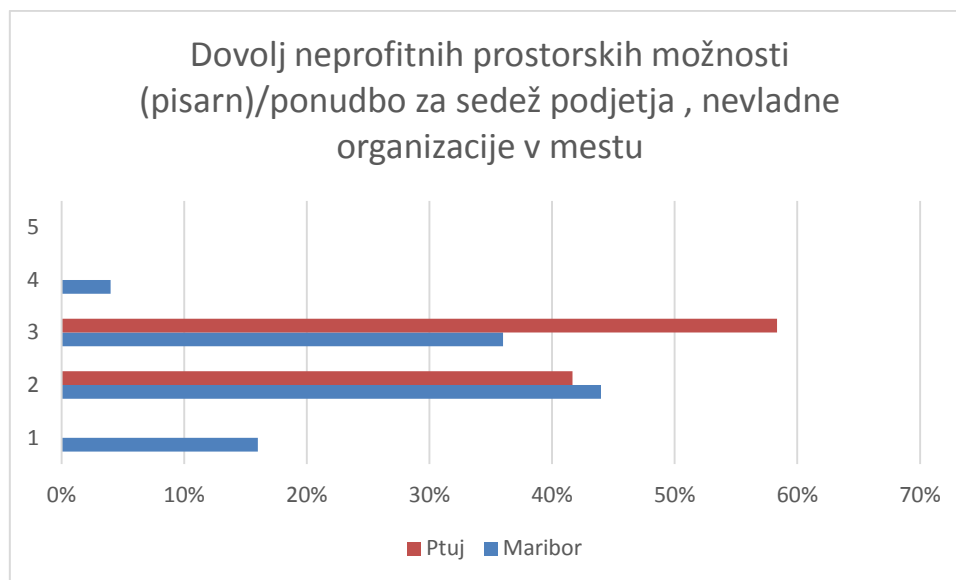
Graf 21: Pomoč pri birokratskih postopkih

Glede pomoči pri reševanju zapletenih birokratskih postopkov pri ustanavljanju podjetja, nevladne organizacije so nekoliko bolj zadovoljni anketirani občani Mestne občine Ptuj (Graf 23).

Graf 22: Ugodni finančni pogoji za zagon podjetja, nevladne organizacije

Podatki v grafu (Graf 22) kažejo večje zadovoljstvo z nudenjem ugodnih finančnih pogojev za zagon podjetja ali nevladne organizacije kot ne. Nekoliko bolj zadovoljni so anketiranci Mestne občine Ptuj.

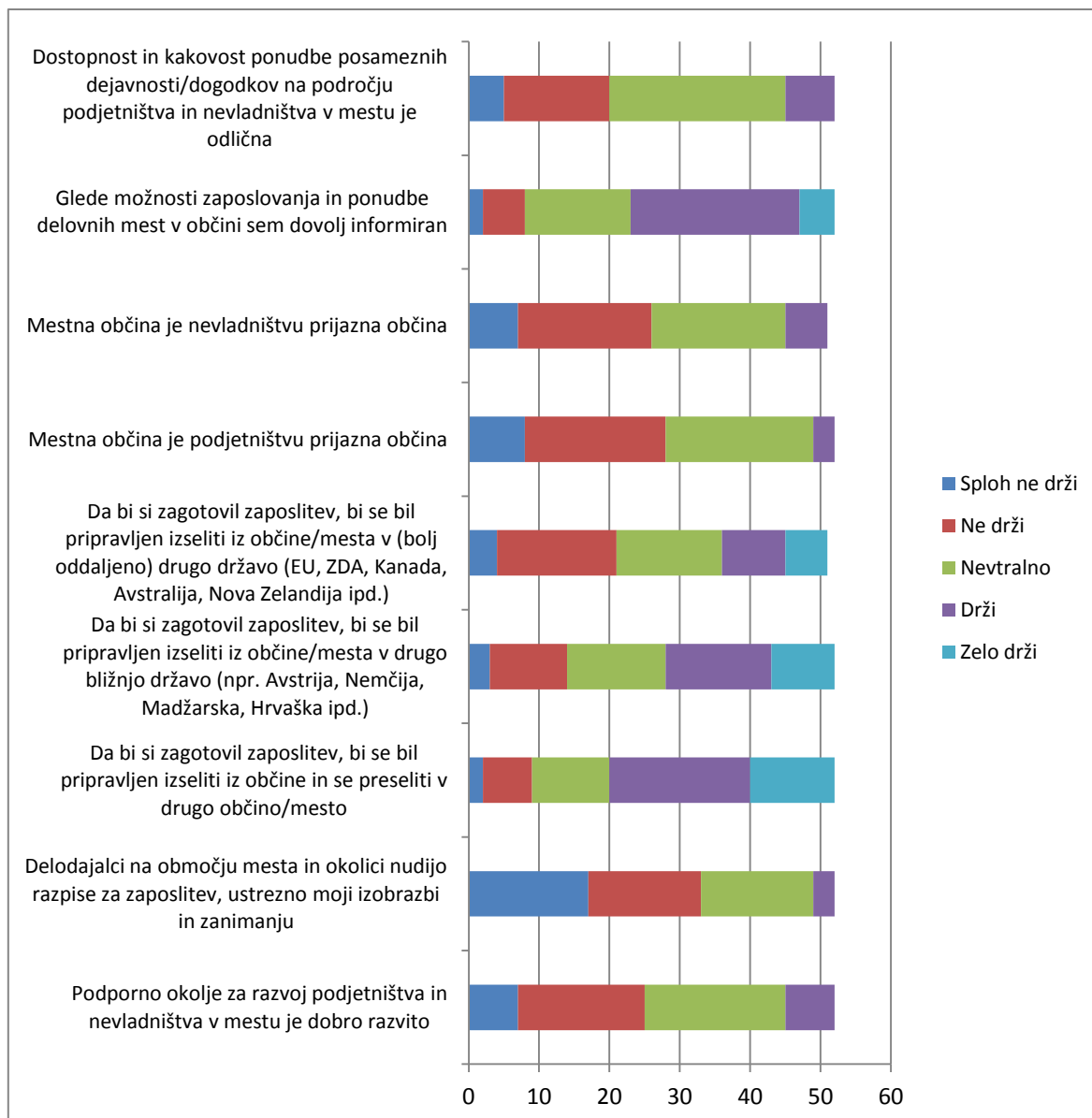

Graf 23: Dovolj neprofitnih prostorskih možnosti

Anketirani iz Mestne občine Ptuj so nekoliko bolj zadovoljni z nudenjem neprofitnih prostorskih možnosti (pisarn) oz. z neprofitno ponudbo za sedež podjetja ali nevladne organizacije v mestu (Graf 23).

6.2 Strinjanje s trditvami o mestni občini

Vprašanje: Ocenite, kako se strinjate z navedenimi trditvami...

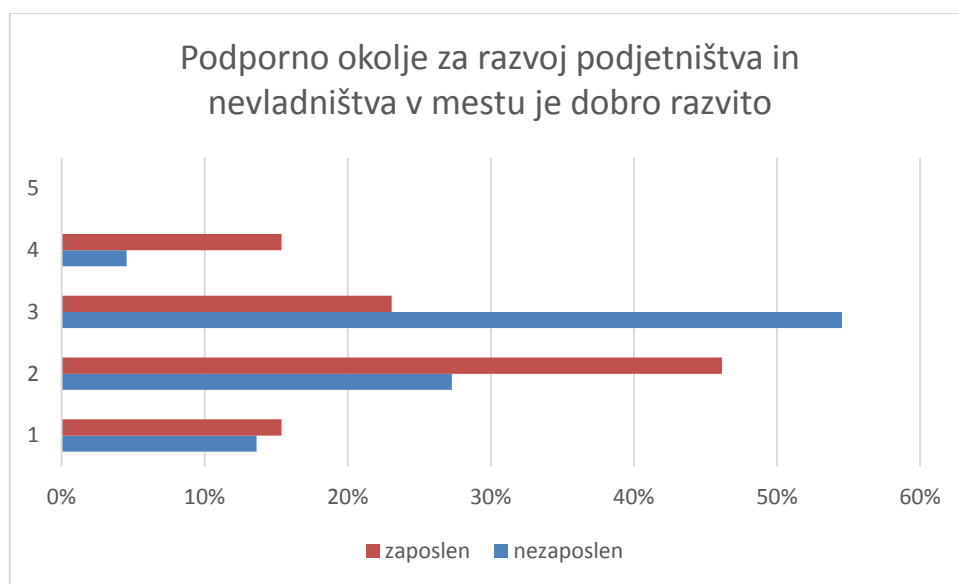
Graf 24: Strinjanje s trditvami o občini v kateri anketiranci prebivajo

Iz grafa (Graf 24) lahko razberemo, da se je več kot polovica vseh anketirancev pripravljena, da bi dobili zaposlitev, tudi izseliti iz svoje občine in se preseliti v drugo občino/mesto. Slaba polovica se je pripravljena za zaposlitev preseliti tudi v drugo bližnjo državo (npr. Avstrijo, Nemčijo, Madžarsko, Hrvaško ipd.), manj pa je takih, ki bi se zaradi zaposlitve bili pripravljene izseliti v bolj oddaljeno državo (EU, ZDA, Kanada, Avstralija, Nova Zelandija ipd.). Anketiranci so v povprečju tudi dovolj informirani glede možnosti zaposlovanja in ponudbe delovnih mest. Več kot polovica anketirancev je mnenja, da delodajalci na območju mesta in v okolici ne nudijo razpisov za zaposlitev, ustrezno njihovi izobrazbi. Približno polovica jih je tudi mnenja, da je podporno okolje za razvoj podjetništva in nevladništva v

mestu slabo razvito torej, iz česar lahko sklepamo, kot tudi kažejo podatki, da mestne občine niso prijazne do nevladništva in podjetništva.

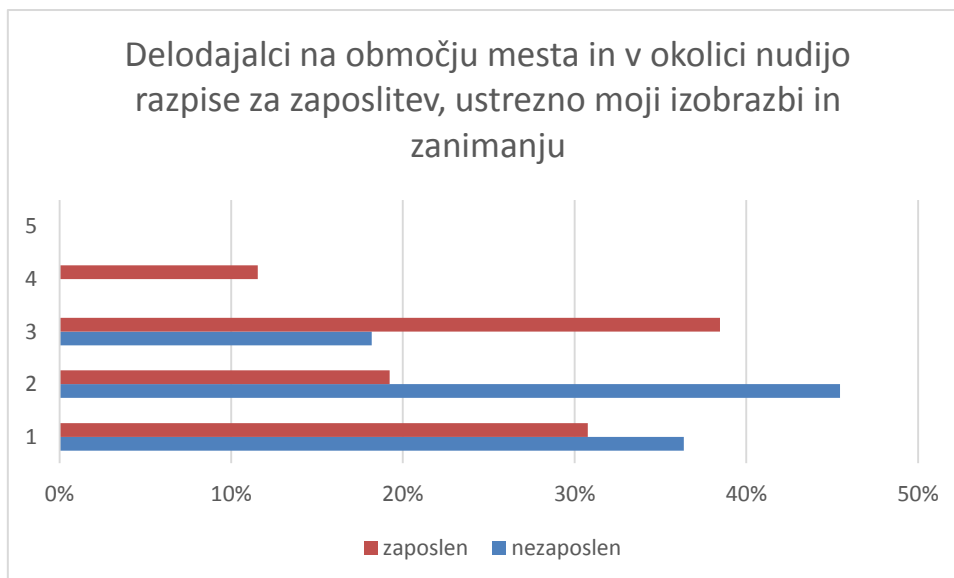
Pri dveh trditvah iz tega vprašanja: **Podporno okolje za razvoj podjetništva in nevladništva v mestu je dobro razvito** ter **Delodajalci na območju mesta in v okolici nudijo razpise za zaposlitev, ustrezno moji izobrazbi in zanimanju**, smo iskali potencialne razlike v mnenju zaposlenih (določen čas, nedoločen čas, samozaposlen, delo po pogodbi) in nezaposlenih anketirancev. Študenti niso uvrščeni v nobeno od teh dveh kategorij.

(V grafih pomeni: 1 – se nikakor ne strinjam, ..., 5 – se zelo strinjam).

Graf 25: Razvitost podpornega okolja za razvoj podjetništva in nevladništva v mestu

Iz grafa (Graf 25) vidimo, da nezaposleni nekoliko boljše ocenjujejo razvitost podpornega okolja za razvoj podjetništva in nevladništva v mestu, vendar odgovori obeh skupin kažejo, da je v mestu za kaj takega premalo posluha.

Graf 26: Delodajalci nudijo ustrezne razpise za zaposlitev

Iz grafa (Graf 26) je razvidno, da zaposleni anketiranci nekoliko boljše ocenjujejo količino ponujenih razpisov za zaposlitev, ki naj bi bili ustrezni njihovi izobrazbi in zanimanju kot nezaposleni anketiranci.

6.3 Ukrepi za olajšanje zaposlovanja

Vprašanje: S katerimi ukrepi bi po vašem mnenju lahko olajšali zaposlovanje mladih ter pomagali mladim pri iskanju zaposlitve ali ustvarjanju lastne zaposlitve?

Tabela 17: Ukrepi za olajšanje zaposlovanja

Predlogi:	število
Večje finančne spodbude pri zagonu lastnega podjetja.	7
Spodbujanje uspešnih podjetij s strani občine, da zaposlijo mlade diplomante brez izkušenj.	2
Več svetovanja in tudi primerov dobre prakse, ki bi jih lahko predstavili mladim na brezplačnih dogodkih.	1
Preiti iz teorije v prakso - čim več možnosti praktičnega preizkusa.	1
Subvencije za samozaposlitev, omogočanje prostorov za razvoj idej mladih, posluš javne uprave po potrebah njihovih občanov.	1
Uvedba obvezne delovne prakse na vseh študijskih programih - v 2. semestru 1. letnika.	1
Z ustreznim podpornim okoljem, ki pri mladih spodbuja podjetniški način razmišljanja in razvoj potrebnih veščin in kompetenc za ustanovitev lastne organizacije ali podjetja.	1
Vse se začne že pri izbiri študija (bolj praktični poklici) - izobraževanja na področju vodenja podjetja (praktični primeri za - vodenje, računovodstvo, kako začeti,..).	1
Da bi veljaki v mestnih občinah imeli večji posluš za mlade.	1
Več podpore na ravni države.	1
Ozaveščanje o obstoječih možnostih, programih, izobraževanjih.	1

Z odpiranjem delovnih mest, kjer so nujno potrebna.	1
Manj birokracije, mladi bi morali prakso pridobiti že v času študija in nato znanje še samo nadgraditi.	1
Z investiranjem milijonov oziroma milijard v mlade.	1
S projekti kot je M model.	1
Ustvarjanje dovolj kvalitetnih delovnih mest.	1
V formalno izobraževanje vključit več primerov iz prakse podjetij.	1

Iz tabele (Tabela 17) lahko razberemo, da si anketiranci želijo s strani Mestne občine predvsem več finančne spodbude pri zagonu lastnega podjetja in spodbujanja uspešnih podjetij, da zaposlijo mlade diplomante brez predhodnih delovnih izkušenj. Ostali posamični odgovori/predlogi so razvidni iz tabele 7.

7 SKLEPNE UGOTOVITVE, PREDLOGI, SMERNICE

Z raziskavo o podpornem okolju za razvoj podjetništva in nevladništva mladih smo na podlagi mnenj in ocen udeležencev programa usposabljanja v okviru projekta Model M v letih 2013 in 2014 ter drugih mladih prebivalcev Mestne občine Maribor, Mestne občine Ptuj ter širše okolice želeli pridobiti predloge za razvoj mesta v smislu razvoja mladinskega podjetništva in nevladništva. Udeležence programa usposabljanja smo povprašali o zadovoljstvu s programom usposabljanja, ki so se ga udeležili ter njihovih predlogih za morebitno nadgradnjo le-tega.

Rezultati raziskave so pokazali, da so udeleženci programa usposabljanja na splošno zadovoljni z vsebino programa usposabljanja ter njegovo izvedbo, kar kaže tudi dejstvo, da program priporočajo tudi drugim mladim brezposelnim osebam. Velika večina tudi predlaga in zelo podpira uvedbo 2. letnika izvajanja programa kot nadgradnjo programa za udeležence 1. in 2. generacije usposabljanja v okviru projekta Model M. Pri oceni izvedbe usposabljanja so izpostavili zadovoljstvo z usposabljanjem na področju razvoja osebnih potencialov, samozaupanja in ustvarjalnosti. Zelo zadovoljni so bili tudi s predavatelji. Kot prednosti vključitve v program usposabljanja navajajo pomoč pri aktivnejšem iskanju zaposlitve in pri oblikovanju življenjskega poslanstva ter vizije. Z vključitvijo v program usposabljanja so izboljšali tudi svoje znanje o podjetništvu. V takih in podobnih programih usposabljanja vidijo mladi priložnost za mreženje ter dragoceno pozitivno izkušnjo, zelo potrebno za motivacijo pri svojem delovanju. Udeleženci usposabljanja so izrazili zadovoljstvo tudi z obsegom (število ur) programa usposabljanja, vendar menijo, da bi se program lahko izvedlo v manj zgoščeni obliki v daljšem, bolj razporejenem časovnem obdobju, pri čemer v bodoče predlagajo več praktičnih primerov in manj teorije, več informacij in nasvetov na področju pridobivanja nepovratnih sredstev pri razpisih ter več nasvetov in pomoči pri pripravi dobrih poslovnih načrtov. Izpostavili so potrebo po delavnicah za pridobivanje kompetenc in veščin, ki so pomembne pri iskanju zaposlitve, želijo si več individualnega pristopa ter več konkretnih primerov dobrih praks (npr. kako voditi neprofitno organizacijo, kako pridobiti zagonska sredstva za ustanovitev lastnega podjetja itd.). Po njihovem mnenju bi program usposabljanja lahko izboljšali in popestrili z obiski in ogledi različnih uspešnih podjetij ter z uspešnimi predavatelji z izkušnjami, pri čemer so zelo zaželeni ljudje iz prakse, ki so uspeli

kot podjetniki. Ker v zadnjih časih vedno več mladih brezposelnih ljudi išče zaposlitev v tujini, ne preseneča želja po usposabljanju na temo, kako poiskati zaposlitev v tujini.

Raziskava je pokazala, da mladi vidijo razvoj podjetništva in nevladništva v mestu ob hkratnem spodbujanju gospodarstva v mestu, želijo si več posluha s strani odgovornih v občini do potreb in želja mladih ter njihove pomoči tudi v smislu dodelitve prostorov, z dodatno reklamo in promocijo ter manjšimi prispevki za ustanovitev s.p.-ja. Mladi pogrešajo tudi boljšo in učinkovitejšo informiranosti glede aktualnih razpisov na trgu dela.

S pomočjo vprašanj v sklopu Izobraževanje in usposabljanje za podjetništvo in nevladništvo v mestu smo ugotovili, da so anketiranci najbolj zadovoljni s kakovostjo neformalnega izobraževanja in z njegovo uporabnostjo na trgu dela ter v življenju nasploh. Zelo zadovoljni so tudi s kakovostjo formalnega izobraževanja, ki ga ponuja območje Mestne občine. Ocenjujejo tudi, da je možnost štipendiranja dijakov in študentov s strani Mestne občine za delo v podjetjih in/ali v nevladnih organizacijah dokaj slaba, še slabše pa je situacija glede zaposlitve v mestu po zaključku formalnega izobraževanja.

Po mnenju anketirancev, bi se lahko stanje na področju formalnega in neformalnega izobraževanja v mestu izboljšalo s posredovanjem vsebin, ki so bolj življenjsko uporabne in manj teoretično zasnovane. Več poudarka bi morali odgovorni nameniti promociji in financiranju kakovostnega neformalnega izobraževanja, večjemu povezovanju fakultet s podjetji (v primeru visokošolskega izobraževanja), ki bi študentom omogočali pridobivanje praktičnih izkušenj že tekom študija ter več poudarka nameniti spodbujanju deficitarnih poklicev. Vsekakor bi morali v mestu nameniti več finančnih sredstev kvalitetnim izvajalcem neformalnega izobraževanja in tako omogočiti širšemu krogu posameznikov pridobitev različnih kompetenc, potrebnih za učinkovitejše iskanje zaposlitve ter kakovostnejše življenje in delovanje na različnih področjih dela in življenja. Mladi si želijo boljše informiranosti o potencialnih prostih delovnih mestih na enem mestu (*info točke*) ter večje možnosti pri zaposlovanju, kljub pomanjkanju delovnih izkušenj, ki so tako pogosto omenjena v razpisnih pogojih potencialnih delodajalcev. Anketiranci predlagajo, da bi lahko delodajalci kompenzirali primanjkljaj delovnih izkušenj pri mladih z uvedbo poskusnega dela ali z manjšim začetnim plačilom.

Po odgovorih anketirancev je razvidno, da imajo željo po zaposlitvi v zasebnem sektorju (podjetništvo), prav tako je izražena velika želja po zaposlitvi v javnem sektorju. Manj anketirancev si želi zaposlitve v zasebnem sektorju na področju nevladništva. Mladi dajejo

več prednosti zaposlitvi pri nekom drugem, kar nakazuje, da nimajo dovolj izkušenj ali poguma za ustanovitev lastnega podjetja ali neprofitne organizacije. Samozaposlitev prinaša po njihovem mnenju večjo odgovornost, več stresa/skrbi, več negotovost glede rednih prihodkov in strah pred stečajem. Hkrati pa se strinjajo z mnenjem, da samozaposlitev nudi možnost dela na področju, ki posameznika veseli, omogoča sodelovanje s posamezniki, organizacijami po lastni presoji, nudi možnost dela na področjih, ki jih na trgu ni, jih je malo ali so slabo razvita.

Po mnenju anketirancev mesto ne nudi dovolj pomoči svojim prebivalcem pri ustanavljanju podjetij ali neprofitnih organizacij, iz česar lahko sklepamo, da je podporno okolje za razvoj podjetništva in nevladništva v mestu slabo razvito. Premalo je ugodnih finančnih pogojev za zagon podjetja ali nevladne organizacije, prav tako neprofitnih prostorskih možnosti (pisarn) za sedež podjetja ali nevladne organizacije v mestu. Ne preseneča tudi dejstvo, da se je več kot polovica vseh anketirancev pripravljena, za pridobitev zaposlitve, tudi izseliti iz svoje občine in se preseliti v drugo občino/mesto. Slaba polovica se je pripravljena za zaposlitev preseliti tudi v drugo bližnjo državo (npr. Avstrijo, Nemčijo, Madžarsko, Hrvaško ipd.), manj pa je takih, ki bi se zaradi zaposlitve izselili v bolj oddaljeno državo (EU, ZDA, Kanada, Avstralija, Nova Zelandija ipd.). Iz vsega navedenega lahko povzamemo, da imajo Mestne občine premalo posluha za razvoj podjetništva in nevladništva v mestu.

8 PRILOGE

Osebna izkaznica o anketi:

RAZISKAVA O PODPORNEM OKOLJU ZA RAZVOJ PODJETNIŠTVA IN NEVLADNIŠTVA MLADIH
--

Kratko ime ankete:

RAZVOJ_PODJETNISTVA_NEVLADNISTVA

Dolgo ime ankete: RAZISKAVA O PODPORNEM OKOLJU
ZA RAZVOJ PODJETNIŠTVA IN NEVLADNIŠTVA
MLADIH

Število vprašanj: 34

Aktivna od: 07.11.2014

Avtor: Andreja Žiško ter projektna skupina Projekta Model M
2014 (Univerza v Mariboru in Inštitut IRDO, zanju Andreja
Nekrep in Anita Hrast)

Dne: 04.11.2014

Aktivna do: 15.11. 2014

Spreminjal: Andreja Žiško

Dne: 18.11.2014

ANKETNI VPRAŠALNIK

I. SPLOŠNI PODATKI O SODELUJOČIH V ANKETI

Navedite spol:

- Moški
- Ženski

Stopnja dokončane izobrazbe:

- I. nedokončana osnovna šola
- II. osnovna šola
- III. nižje poklicno izobraževanje (2 leti)
- IV. Srednje poklicno izobraževanje (3 leta)
- V. gimnazijsko, srednje poklicno-tehniško izobraževanje, srednje tehniško oz. drugo strokovno izobraževanje
- VI/1. Višješolski program (do 1994), višješolski strokovni program
- VI/2. specializacija po višješolskem programu, visokošolski strokovni program; visokošolski strokovni in univerzitetni program (1. bolonjska stopnja)
- VII. specializacija po visokošolskem strokovnem programu, univerzitetni program; magisterij stroke (2. bolonjska stopnja)
- VIII/1. specializacija po univerzitetnem programu, magisterij znanosti
- VIII/2. Doktorat znanosti; doktorat znanosti (3. bolonjska stopnja)

V katero starostno skupino spadate?

- 15-19 let
- 20-24 let
- 25-29 let
- 30-34 let
- 35 ali več let

Navedite kraj bivanja:

- Mestna občina Maribor
- Mestna občina Ptuj
- izven Mestne občine Maribor ali Ptuj

Navedite vaš zaposlitveni status:

- dijak
- študent
- zaposlen za nedoločen čas
- zaposlen za določen čas
- samozaposlen
- nezaposlen
- delo po pogodbi
- drugo:

Q4 - Kolikšen je vaš povprečni mesečni zaslužek (neto)?

- nimam mesečnega zaslужka
- do 200 EUR
- 201-500 EUR
- 501-800 EUR
- 801-1200 EUR
- 1201-1500 EUR
- nad 1500 EUR

Kje živite?

- Živim pri starših/skrbnikih.
- Stanujem v neprofitnem najemnem stanovanju.
- Stanujem v zasebnem/najemnem stanovanju/hiši.
- Stanujem v lastnem stanovanju/hiši.
- Stanujem v stanovanju/hiši od staršev, vendar brez staršev.
- Stanujem pri partnerju/partnerki.
- Sem študent/ka in med tednom bivam izven domačega kraja.
- Drugo:

V projekt Model M sem bil/a vključen/a v letih:

- 2013
- 2014
- Nisem bil/a vključen/a

II. ZADOVOLJSTVO S PROGRAMOM USPOSABLJANJA V OKVIRU PROJEKTA M 2014

Z ocenami od 1 (najslabše) do 5 (najboljše) ocenite program usposabljanja, in sicer:

	1	2	3	4	5
Izvedba študijskega programa v celoti.	☐	☐	☐	☐	☐
Uporabnost znanj in kompetenc, ki ste jih pridobili pri tem izobraževanju.	☐	☐	☐	☐	☐
Študijsko gradivo.	☐	☐	☐	☐	☐
Predavatelji-skupna ocena.	☐	☐	☐	☐	☐
Preverjanje in ocenjevanje znanja v programu.	☐	☐	☐	☐	☐
Okrepitev ali pridobitev novih kompetenc, veščin in (učnih) izkušenj.	☐	☐	☐	☐	☐
Razvoj osebnih potencialov, samozaupanja in ustvarjalnosti.	☐	☐	☐	☐	☐
Okrepitev ter razširitev socialnih in podjetniških mrež.	☐	☐	☐	☐	☐
Vključenost praktikov in strokovnjakov različnih profilov s ciljem pomagati mladim k večji zaposljivosti.	☐	☐	☐	☐	☐

Zame je vključitev v program usposabljanja pomenila naslednje:

Možnih je več odgovorov

- Izboljšanje znanja o podjetništvu.
- Izboljšanje znanja o nevladništvu.
- Pomoč pri ustanovitvi lastnega podjetja.
- Pomoč pri ustanovitvi neprofitne organizacije.
- Pomoč pri aktivnejšem iskanju zaposlitve.
- Pomoč pri oblikovanju življenjskega poslanstva in vizije.
- Drugo:

Program bi priporočal tudi drugim mladim brezposelnim:

- Da
- Ne
- Ne vem

Predlagam naslednje nadgradnje programa:

- Večje število ur programa.
- Manjše število ur programa.
- Enako število ur programa.
- Enako število ur programa v daljšem časovnem obdobju.

Katere dodatne vsebine bi predlagali? (napišite)

Katere predavatelje bi še predlagali? (napišite)

Kako bi komentirali prostor? (napišite)

Predlagam, da se uvede 2. letnik izvajanja programa (nadaljevalni program za udeležence 1. in 2. generacije usposabljanja v okviru projekta Model M):

- Da
- Ne
- Ne vem

Kakšen naj bi bil po vašem mnenju nadaljevalni program, da bi zadostil vašim potrebam?

Prosimo, navedite vaše predloge za razvoj podjetništva in nevladništva v mestu:

III. IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE ZA PODJETNIŠTVO IN NEVLADNIŠTVO V MESTU

S pomočjo 5-stopenjske ocenjevalne lestvice (1-zelo slabo, 5-odlično), prosimo, ocenite na območju Mestne občine naslednje:

	1	2	3	4	5
Ponudba programov srednješolskega izobraževanja v mestu, ki vključujejo spodbujanje podjetnosti mladih (za nevladništvo ali podjetništvo).	☐	☐	☐	☐	☐
Ponudba programov visokošolskega izobraževanja v mestu, ki vključujejo spodbujanje podjetnosti mladih (za nevladništvo ali podjetništvo).	☐	☐	☐	☐	☐
Možnost za opravljanje dela formalnega izobraževanja v tujini, ki vključuje spodbujanje podjetnosti mladih (za nevladništvo ali podjetništvo).	☐	☐	☐	☐	☐
Možnost štipendiranja za dijake in študente s strani Mestne občine Maribor za delo v podjetjih in/ali nevladnih organizacijah.	☐	☐	☐	☐	☐
Ponudba neformalnega izobraževanja v mestu (npr. tečaji podjetništva, nevladništva itd.).	☐	☐	☐	☐	☐
Kakovost formalnega izobraževanja, v katerega ste bili nazadnje vključeni.	☐	☐	☐	☐	☐
Uporabnost pridobljenega znanja (v formalnem izobraževanju) na trgu dela.	☐	☐	☐	☐	☐
Možnosti za zaposlitev v mestu po zaključku formalnega izobraževanja.	☐	☐	☐	☐	☐
Skrb mesta za mlade iskalce (prve) zaposlitve (preko ukrepov za spodbujanje zaposlovanja mladih ipd.).	☐	☐	☐	☐	☐
Kakovost neformalnega izobraževanja, v katerega ste bili nazadnje vključeni.	☐	☐	☐	☐	☐
Uporabnost pridobljenega znanja (v neformalnem izobraževanju) na trgu dela in življenju nasploh.	☐	☐	☐	☐	☐

Prosimo, navedite Vaše predloge za izboljšanje trenutnega stanja na področju formalnega in/ali neformalnega izobraževanja v mestu:

IV. ZAPOSLOVANJE IN PODJETNIŠTVO, NEVLADNIŠTVO MLADIH

Če bi lahko izbrali, v katerem sektorju bi se najraje zaposlili/bili zaposleni?

- Javni sektor
- Zasebni sektor-podjetništvo
- Zasebni sektor-nevladništvo
- Ne vem

Če bi lahko izbrali med različnimi oblikami zaposlitve, katero bi izbrali?

- Samozaposlitev - profitna organizacija
- Samozaposlitev - neprofitna organizacija
- Zaposlitev pri nekom drugem - profitna organizacija
- Zaposlitev pri nekom drugem - neprofitna organizacija
- Ne vem

Navedenih je nekaj trditev, ki se nanašajo na samozaposlitev, če bi se zanjo odločili. Samozaposlitev v primerjavi z zaposlitvijo pri nekom drugem mi pomeni/prinaša: (ocenite, kako se strinjate z navedenimi trditvami).

	Se nikakor ne strinjam	Se ne strinjam	Neodločen	Se strinjam	Se zelo strinjam
Večjo odgovornost.	☐	☐	☐	☐	☐
Večji stres/skrbi.	☐	☐	☐	☐	☐
Večjo varnost zaposlitve.	☐	☐	☐	☐	☐
Negotovost glede rednih prihodkov in strah pred stečajem.	☐	☐	☐	☐	☐
Možnost za napredovanje.	☐	☐	☐	☐	☐
Imam dovolj izkušenj, da bi odprl lastno podjetje ali neprofitno organizacijo.	☐	☐	☐	☐	☐
Imam ideje za lastno podjetje, neprofitno organizacijo.	☐	☐	☐	☐	☐
Prilagodljiv način dela (delovni čas).	☐	☐	☐	☐	☐
Možnost dela na področju, ki me veseli/zanima.	☐	☐	☐	☐	☐
Sodelovanje s posamezniki, organizacijami po lastni presoji.	☐	☐	☐	☐	☐
Možnost širitve na tuje trge.	☐	☐	☐	☐	☐
Možnost dela na področjih, ki jih na trgu ni, jih je malo ali pa so slabo razvita.	☐	☐	☐	☐	☐
Možnost vpliva na razvoj gospodarstva v državi.	☐	☐	☐	☐	☐
Možnost opravljanja del na socialnih področjih.	☐	☐	☐	☐	☐

IV. ZAPOSLOVANJE IN PODJETNIŠTVO, NEVLADNIŠTVO MLADIH

Navedenih je nekaj trditev, ki se navezujejo na možnosti/pogoje ustanovitve lastnega podjetja ali neprofitne organizacije v Mestni občini. Mesto nudi mladim podjetnikom in nevladnikom: *(ocenite, kako se strinjate s trditvami).*

	Se nikakor ne strinjam	Se ne strinjam	Neodločen	Se strinjam	Se zelo strinjam
Dovolj neprofitnih prostorskih možnosti (pisarn)/ponudbo za sedež podjetja, nevladne organizacije v mestu.	☐	☐	☐	☐	☐
Ugodne finančne pogoje za zagon podjetja, nevladne organizacije (razpisi, banke, subvencije občine ipd.).	☐	☐	☐	☐	☐
Pomoč pri reševanju zapletenih birokratskih postopkov pri ustanovitvi podjetja, nevladne organizacije.	☐	☐	☐	☐	☐
Ustrezna svetovanja pred ustanovitvijo podjetja, nevladne organizacije.	☐	☐	☐	☐	☐
Ustrezna svetovanja po ustanovitvi podjetja, nevladne organizacije.	☐	☐	☐	☐	☐

Ocenite, kako se strinjate z navedenimi trditvami:

	Sploh ne drži	Ne drži	Nevtralno	Drži	Zelo drži
Podporno okolje za razvoj podjetništva in nevladništva v mestu je dobro razvito.	☐	☐	☐	☐	☐
Delodajalci na območju mesta in okolici nudijo razpise za zaposlitev, ustrezno moji izobrazbi in zanimanju.	☐	☐	☐	☐	☐
Da bi si zagotovil zaposlitev, bi se bil pripravljen izseliti iz občine in se preseliti v drugo občino/mesto.	☐	☐	☐	☐	☐
Da bi si zagotovil zaposlitev, bi se bil pripravljen izseliti iz občine/mesta v drugo bližnjo državo (npr. Avstrija, Nemčija, Madžarska, Hrvaška ipd.).	☐	☐	☐	☐	☐
Da bi si zagotovil zaposlitev, bi se bil pripravljen izseliti iz občine/mesta v (bolj oddaljeno) drugo državo (EU, ZDA, Kanada, Avstralija, Nova Zelandija ipd.).	☐	☐	☐	☐	☐
Mestna občina je podjetništvu prijazna občina.	☐	☐	☐	☐	☐
Mestna občina je nevladništvu prijazna občina.	☐	☐	☐	☐	☐
Glede možnosti zaposlovanja in ponudbe delovnih mest v občini sem dovolj informiran.	☐	☐	☐	☐	☐

Sploh ne drži Ne drži Nevtralnno Drži Zelo drži

Dostopnost in kakovost ponudbe posameznih dejavnosti/dogodkov na področju podjetništva in nevladništva v mestu je odlična.

S katerimi ukrepi bi po vašem mnenju lahko olajšali zaposlovanje mladih ter pomagali mladim pri iskanju zaposlitve ali ustvarjanju lastne zaposlitve? (*prosimo, navedite vaše predloge*).

